

Suomen ulkoilumahdollisuuksien katselmus
Sulka II -hanke
Kokkolan ulkoilumahdollisuuksien selvitys
2010

SISÄLLYS

1 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT	3
2 MIKSI EDISTÄÄ ULKOILUN OLOSUHTEITA?	5
2.1 Ulkoilun ja liikunnan hyvinvointivaikutukset	5
2.2 Liikunnallista elämäntapaa edistävä elinympäristö	6
2.3 Lainsäädäntö ulkoiluolosuhteiden edistämisen taustalla	7
2.4 Yhteistyö ulkoiluolosuhteiden kehittämisen edellytyksenä	8
2.5 Ulkoilumahdollisuudet Kokkolan strategioissa ja suunnitelmissa	9
3 ULKOILUTOTTUMUKSET	10
3.1 Ulkoilu- ja liikunta-aktiivisuus	10
3.2 Ulkoilulajit	10
4 KOKKOLAN ULKOILUPAIKKAVERKOSTO	12
4.1 Ulkoilupaikkojen käyttö	12
4.2 Kevyen liikenteen väylät ja pyörätiet	13
4.3 Maastoliikuntapaikat	18
4.3.1 Ulkoilureitit	18
4.3.2 Kalastuskohteet ja kalastuslaiturit	21
4.3.3 Suunnistusalueet	21
4.4 Uimarannat ja avantouintipaikat	21
4.5 Ulkokentät	21
4.6 Ulkoilupalvelut, markkinointi ja viestintä	21
4.7 Ulkoilupaikkojen sijainti	22
5 KOHTI TULEVAA: KOKKOLASSA PARASTA AIKAA	24
5.1 Kokkolan ulkoiluolosuhteiden muutos	24
5.2 Tulevaisuuden haasteet	25
6 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	28
LÄHTEET	31
Kirjalliset lähteet	31
Sähköiset lähteet	32
LIITTEET	33

1 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT

Kokkola on noin 46 000 asukkaan kaupunki Keski-Pohjanmaalla, Länsi-Suomen läänissä, Pohjanlahden rannalla. Se on maakunnan taloudellinen, hallinnollinen ja sivistyksellinen keskus. Kokkola on muutaman vuosikymmenen aikana muuttunut teollisuuskaupungista yhä enemmän kaupan, palvelujen sekä koulutuksen ja tutkimuksen kaupungiksi. Kälviän, Lohtajan ja Ullavan kunnat liittyivät Kokkolaan vuoden 2009 alusta. Kaupungin väestömäärä onkin ollut viime vuosina nopeassa kasvussa.

Kokkolan ulkoilu- ja virkistyspaikat ovat myös viime vuosina lisääntyneet ja monipuolistuneet väestön kasvun rinnalla. Ulkoilupaikkojen valikoiman monipuolistumisen rinnalla vaatimukset niiden tasolle ovat kasvaneet. Uusien lajien kasvun myötä tarpeet erilaisten liikuntapaikkojen rakentamiseen ovat lisääntyneet.

Tämän selvityksen tavoitteena on tuottaa tietoa Kokkolan ulkoiluolosuhteiden nykytilasta, viimeisen kymmenen vuoden aikana tapahtuneista muutoksista sekä tulevaisuuden ennusteista Kokkolan ulkoiluolosuhteiden kehittämistyön taustalle.

Selvitys on osa Kokkolassa tammikuussa 2010 alkanutta Suomen ulkoilumahdollisuuksien katselmus (Sulka II) -hanketta. Suomen Latu aloitti syyskuussa 2009 valtakunnallisen Suomen ulkoilumahdollisuuksien katselmus (Sulka II) -hankkeen, jossa tavoitteena on selvittää 15 suomalaisessa kunnassa ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksien nykytila ja tulevaisuuden tarpeet. Vuosina 2009–2011 toteutettava hanke toimii myös 10 -vuotisiseurantaselvityksenä vuosina 1998–2000 toteutetulle Sulka I -hankkeelle, jossa selvitettiin yli 400 kunnan ulkoilumahdollisuudet. Nykytilan analyysin lisäksi kerätään kunnissa tietoa viimeisen kymmenen vuoden aikana tapahtuneista muutoksista ja kuntien hyvistä käytännöistä liittyen ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksien kehittämiseen. Tavoitteena on levittää tieto hankkeen tuloksista ja kerätyistä hyvistä käytännöistä ja toimintamalleista myös kaikille Suomen kunnille hankkeen lopussa. Hanketta rahoittavat Opetusministeriö ja Suomen Latu.

Kokkola on toiminut Sulka II -hankkeen pilottikuntana. Tammikuussa 2010 työskentelynsä aloitti Kokkolan ulkoilutyöryhmä. Työryhmän jäseninä ovat olleet liikuntatoimenjohtaja Lotta Nyqvist, ympäristösihteeri Juhani Hannila, kaavoituspäällikkö Veli-Pekka Koivu, paikkatietoinsinööri Asko Pekkarinen, aluepalveluiden työpäällikkö Tero Jelekäinen, puistojen ja liikuntapaikkojen työpäällikkö Terho Lindberg, Kokkolan Matkailu Oy:n tuottaja Juha Hautala, Tanja Ojanperä sekä puheenjohtaja Petri Kulha Kokkolan Ladusta. Valtakunnalliselta tasolta työryhmän työskentelyyn ovat osallistuneet Pyöräilykuntien verkoston toiminnanjohtaja Matti Hirvonen, Suomen Ladun koulutus- ja järjestöpäällikkö Mika Asikainen sekä Sulka II -hankkeen projektikoordinaattori Eveliina Nygren.

Varsinaista selvitystä on kunnassa tehty monella eri tavalla. Aluksi ulkoilutyöryhmälle tehtiin asiantuntijakysely, jonka avulla kartoitettiin kunnan lähtötilanne ulkoilumahdollisuuksien näkökulmasta. Työryhmän ensimmäisessä kokouksessa keskustelun ja asiantuntijakyselyn vastausten tarkastelun avulla haettiin yhtenäistä linjaa Kokkolan ulkoiluolosuhteiden nykytilasta, tapahtuneista muutoksista ja tulevaisuuden kehittämistarpeista.

Tämän jälkeen oli vuorossa asukkaiden näkökulman selvittäminen. Toteutetun asukaskyselyn avulla haluttiin kartoittaa sekä kunnan ulkoiluolosuhteiden kysyntää että kehittämistarpeita.

Asukaskysely oli avoimena Kokkolan kaupungin kotisivuilla 17.3–14.4.2010 välisen ajan. Kyselyyn vastasi yhteensä 458 asukasta, joka on noin prosentti Kokkolan väestöstä. Suomenkieliselle ja ruotsinkieliselle väestölle oli omat kyselynsä. Asukaskysely oli suunnattu kaikille yli 12 -vuotiaille kokkolalaisille. Asukaskyselystä tiedotettiin aktiivisesti paikallisessa lehdistössä, kunnan kotisivuilla, alueellisessa asukastiedotteessa sekä latujen varsille sijoitetuissa mainoksissa. Lisäksi vastausten saamiseksi pyydettiin sähköpostitse paikallisia yhdistyksiä vastaamaan kyselyyn sekä tiedottamaan kyselystä jäsenistölleen. Myös Kokkolan kaupungin facebook -yhteisön seinälle jätettiin tiedote asukaskyselystä. Asukaskyselyn yhteydessä myös arvottiin erilaisia ulkoiluun liittyviä tuotteita. Asukaskyselyn tuloksista julkaistiin yhteenveto kunnan kotisivuilla 7.5.2010.

Ulkoiluolosuhteiden selvitykseen liittyen kunnan ulkoilutyöryhmä on työstänyt myös konkreettista listausta kunnan ulkoilupaidoista nykytila- ja kehittämisehdotus -arviointineen. Asukaskyselyn päätyttyä järjestettiin 5.5.2010 kunnan ulkoilutyöryhmän toinen kokous, jossa työryhmä kävi läpi sekä asukaskyselyn tuloksia että selvityksen alustavia johtopäätöksiä. Samassa kokouksessa työryhmä linjasi myös toimenpide-ehtotuksia.

Hankkeen puitteessa järjestettiin myös paikallisille asukkaille ja yhdistyksille asukaspaneeli, jossa esiteltiin asukaskyselyn tuloksia. Osallistujat pääsivät myös keskustelemaan kunnan viranhaltijoiden ja ulkoilun asiantuntijoiden kanssa asukaskyselystä nousseista aihe-alueista. Tilaisuuden avasi Kokkolan liikuntalautakunnan varapuheenjohtaja Maria-Liisa Tuomisto. Panelisteina toimivat valtion liikuntaneuvoston jäsen Timo Virolainen, liikuntatoimenjohtaja Lotta Nyqvist, ympäristösihteeri Juhani Hannila, kaavoituspäälikkö Veli-Pekka Koivu, puistojen ja liikuntapaikkojen työpäälikkö Terho Lindberg sekä Kokkolan Ladun puheenjohtaja Petri Kulha. Kutsut tilaisuudesta lähtivät jälleen kunnassa toimiville yhdistyksille ja asukaspaneelistä tiedotettiin kunnassa laajasti. Asukkaita asukaspaneeliin osallistui 9 henkeä. Asukaspaneelin lisäksi huhtikuussa 2010 oli omatoimisesti kokoontunut Ullavan alueella toimivista yhdistyksistä ja yhteisöistä koostunut ryhmä, joka toimitti omat näkemyksensä Ullavan kehittämisestä Sulka II -hankkeen toimijoille ja kaupungin virkamiehille. Myös Ullava -illan ulkoiluolosuhteisiin liittyvää antia on hyödynnetty selvityksessä.

Tämä selvitys on laadittu luonteeltaan ohjaustyökaluksi Kokkolan ulkoilupaidkojen kehittämisessä. Kunnan toivotaankin hyödyntävän selvityksen tietoja osana päätöksentekoaan sekä levittävän selvityksen tietoja päätöksentekojärjestelmässään.

Selvityksen tekemisestä on vastannut Suomen Ladun Sulka II -hankkeen projektikoordinaattori Eveliina Nygren. Erityinen kiitos asiantuntijoille.

2 MIKSI EDISTÄÄ ULKOILUN OLOSUhteITA?

Kunnat painivat kiristyvän taloustilanteen kanssa ja tehtävänä on pohtia, miten kuntalaisten hyvinvointi taataan myös vastaisuudessa.

Ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksien edistämiseen tehtävät panostukset ja olosuhteita ylläpitävät toimet ovat kustannustehokas tapa edistää kuntalaisten hyvinvointia, työikäisen väestön työkykyä, ennaltaehkäistä kunnan sairaanhoitokuluja kasvattavia elintapasairauksia ja ylläpitää kuntalaisten toimintakykyä. Asukkaille ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet ovat tärkeitä monesta syystä. Viheralueiden laatu ja määrä vaikuttavat asuinpaikan valintaan. Kaupungin luonnonläheisyys on vetovoimatekijä. Ihmisen hyvinvoinnissa viheralueilla on merkittävä rooli. Viheralueet tarjoavat keinon stressin ehkäisemiseen tai siitä palautumiseen. Asukkaat arvostavat väljää ja vihreää kaupunkirakennetta, jossa on mahdollisuus kokea jopa luonnonrauhaa oman asuinpaikan lähistöllä. Kaupunkiluonto on ihmiselle elpymisen ja rauhoittumisen paikka. Viheralueet edistävät myös sosiaalisia suhteita ja vastuuta ympäristöstä.

Ulkoilumahdollisuuksilla on suuri merkitys fyysiselle hyvinvoinnille. Viheralueet ja virkistysreitistöt tarjoavat puitteet arkiliikunnalle. Viheralueita käytetään eniten kävelyyn ja lenkkeilyyn, luonnosta ja maisemista nauttimiseen sekä pyöräilyyn. Metsäntutkimuslaitoksen (2002) valtakunnallisen virkistyskäytön tutkimuksen mukaan yli kaksi kolmasosaa suomalaisista ulkoilee viikoittain. Nimenomaan asutusta lähellä sijaitsevat virkistysalueet houkuttelevat ihmisiä liikkumaan. Asunnon lähialueiden viheralueet ovat erityisen tärkeitä lasten ja nuorten sekä vanhusten liikkumiselle ja ulkoilulle. Viheralueilla on keskeinen merkitys luonnon monimuotoisuuden säilymisen kannalta. Rakennetussa ympäristössä viheralueet toimivat merkkeinä elävästä luonnosta. Viheralueiden puustolla ja muulla kasvillisuudella on myös suuri merkitys suojavaikutuksen kannalta. Viheralueet parantavat ilmanlaatua sitoessaan pienhiukkasia ja kasvillisuus vaimentaa tuulta. Viheralueet toimivat sadeveden imeytys- ja viivytysalueina pitäen yllä pohjavesiolosuhteita. Houkuttelevat ulkoilu- ja virkistysmahdollisuudet vaikuttavat tutkitusti myös kunnan imagoon, jonka avulla varsinkin pienet kunnat kilpailevat veronmaksajista.

2.1 Ulkoilun ja liikunnan hyvinvointivaikutukset

Ulkoilulla, liikunnalla ja luonnossa oleskelulla on todettu olevan vaikutusta yksilön hyvinvointiin. Luontoympäristö tarjoaa esteettisiä ja emotionaalisia elämyksiä, hyvän olon ja elpymisen kokemuksia sekä antaa mahdollisuuden monipuoliseen liikuntaan. Luonto sinällään on myös tärkeä motivaatio liikuntaan. (Sievänen 2001.) Luonnossa oleskelu ja niin sanottu ”viheraltistus” on selvästi yhteydessä ihmisen psyykkiseen hyvinvointiin: luontoympäristössä oleskelu vähentää ihmisen negatiivisia tuntemuksia ja vaikuttaa kokonaismielialaan lisäämällä positiivisia tunteita. Lisäksi viheralueilla on merkitystä myös asukkaiden asumisviihtyvyyteen, joka on suoraan yhteydessä kunnan tai asuinalueen houkuttelevuuteen. (Tyrväinen et al. 2007.) Terveyttä edistävän liikunnan ja ulkoilun avulla pystytään myös ehkäisemään sairauksia ja ylläpitämään ikääntyvän väestön toimintakykyä. Esimerkiksi WHO:n mukaan 90 prosenttia tyyppin 2 diabeteksestä olisi ehkäistävissä riittävällä fyysisellä aktiivisuudella ja terveellisellä ravinnolla. Liian vähäisen liikunnan onkin arvioitu aiheuttavan Suomessa 300 - 400 miljoonan euron vuosittaiset kulut sairauspoissaolojen ja sosiaali- ja terveysmenojen muodossa (Foggerholm et al. 2007). Tutkimusten mukaan liikunnan avulla voidaan edistää myös yksilön sosiaalista hyvinvointia (UKK - instituutti).

2.2 Liikunnallista elämäntapaa edistävä elinympäristö

Toiset ulkoilevat liikkuaan ja toiset haluavat ulkoillaan oleskella luonnossa. Tarkasteltaessa liikkumistavan valintaan ja liikkumispäätökseen vaikuttavia tekijöitä, jakaantuvat tekijät yksilöllisiin piirteisiin ja yhteiskuntarakenteellisiin tekijöihin. Yksilöllisestä näkökulmasta päätöksentekoon vaikuttavat muun muassa erilaiset demografiset tekijät kuten ikä ja sukupuoli sekä erilaiset elämäntyyli ja valinnat. Suomen Ladun vuonna 2008 TNS -gallupilta tilaaman Liikuntapaikkatutkimuksen (2008) mukaan suomalainen aikuisväestö toivoisi eniten kehitettävän juuri lähiulkoilureittejä ja -polkuja. Yhteiskuntarakenteellisesta olosuhteenäkökulmasta liikkumispäätökseen vaikuttavat yhdyskuntarakenteessa olemassa olevat laatutekijät kuten kulkuyhteydet, maankäytön monipuolisuus, kodin sijainti (saavutettavuus) ja katuverkoston kunto. Merkittäviä ovat myös olosuhteisiin liittyvät tekijät kuten potentiaalisen liikuntapaikan saavutettavuus, määränpäiden määrä, laatu ja yhdisteltävyys sekä liikkumistavan laatu, miellyttävyys ja kustannukset. (Kyttä & Kahila 2006.)

Saavutettavuus

Liikuntapaikkojen saavutettavuutta voidaan tarkastella maantieteellisestä, toiminnallisesta tai taloudellisesta näkökulmasta. Maantieteellisesti liikuntapaikan saavutettavuudessa tärkeitä ominaisuuksia ovat sen sijainti suhteessa väestöön, liikenneyhteydet, kotimatkan pituus sekä esimerkiksi reitin pituus. Toiminnallisesta näkökulmasta tärkeitä ovat liikuntapaikalla oleva palvelutarjonta, esimerkiksi levähdyspaikkojen määrä reitin varrella tai esteettömyys. Taloudellisesta näkökulmasta tarkastellaan esimerkiksi mahdollisia pääsymaksuja. Saavutettavuutta tulisi tarkastella myös laajemmin. Yksi tärkeimmistä saavutettavuuden mittareista on, miten asukas kokee saavuttavansa liikuntapaikan. Omassa arkiympäristössä tapahtuvan lähiliikunnan merkitys on suuri ja kasvaa koko ajan väestön ikääntyessä.

Esteettömyys

Ulkoilupaikan esteettömyys on tärkeä tekijä sekä saavutettavuuden että kaikille asukasryhmille soveltuvan elinympäristön luomisessa. Esteettömyys on tasa-arvoisen harrastamisen perusedellytys. Esteettömyyttä voidaan tarkastella fyysisestä ja sosiaalisesta näkökulmasta. Esteettömällä ulkoilupaikalla asukas voi toimia yhdenvertaisesti riippumatta henkilökohtaisista ominaisuuksistaan, kuten fyysisistä liikuntaedellytyksistään, tiedonsaannillisista rajoitteistaan (esimerkiksi sokeus) tai sosiaalisista lähtökohdistaan.

Turvallisuuden kokemus

Turvallisuuden tunne on tärkeä tekijä ulkoilu- ja liikuntapäätöstä tehtäessä. Turvallisuus voi olla joko mitattavaa turvallisuutta, joka määritellään esimerkiksi onnettomuuksien määrällä, tai ihmisen omaa kokemusta turvallisuuden tunteesta. Kokemus turvallisuudesta riippuu esimerkiksi valaistuksen määrästä tai alueen viihtyvyydestä. Koettu turvattomuus on lisääntynyt. Suomalaisia tutkimuksia asukkaiden kokeman turvallisuuden määrittämisestä ja fyysisen ympäristön vaikutuksesta turvallisen elinympäristön syntymiseen on vähän. Elinympäristön vaarallisuutta kokemisen tiedetään kuitenkin rajoittavan arkiliikunnasta erityisesti naisilla. Pelot rajoittavat myös lasten liikkumista. (Liikunta ja elinympäristö.)

Monipuolinen luontoympäristö

Monipuolinen luontoympäristö on tärkeä osa ulkoilua edistävää elinympäristöä. Viheralueet voidaan nähdä asukkaille tarjottavina palveluina. Yleisesti ottaen virkistyskannalta on tärkeää, että viheralueita on riittävästi, ne sijaitsevat riittävän lähellä asutusta ja ne ovat turvallisten ja sujuvien kevyen liikenteen yhteyksien päässä eli hyvin saavutettavissa. Viheralueiden riittävyyden kokemus on yksilöllinen ja siihen vaikuttavat esim. viheralueiden yhtenäisyys tai pirstaleisuus. Lähes poikkeuksetta viheralueita pidetään asumisviihtyvyyden tärkeänä tekijänä. Tärkeimpiä laatutekijöitä viheralueisiin liittyen ovat kaunis maisema, rauha, hiljaisuus sekä metsätuntu. (Pelkonen & Tyrväinen 2005.)

Lajitrendit

Elämäntyylien muutoksen ja erilaisten valintojen kautta syntyvät uudet lajit asettavat myös uusia vaatimuksia ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksille. Esimerkiksi rullalautailun, retkiluistelun ja lumikenkäilyn vaatimuksiin on vastattu jo monessa kunnassa luomalla niille harrastamisolosuhteet. Kunnalla tulee olla tietoa kuntalaisten tarpeista, jotta niihin pystytään vastaamaan. Lajitrendien muutosten tarkastelu on tärkeää myös tarkasteltaessa liikuntapaikan elinkaarta. Monipuoliset mahdollisuudet takaavat että liikuntapaikka mukautuu helposti myös uusien lajien vaatimuksiin.

Ilmastonmuutos ulkoiluolosuhteiden haastajana

Liikunta, urheilu ja ulkoilu vaikuttavat ympäristöön ja toisaalta ympäristöongelmat vaikuttavat liikunnan ja ulkoilun harrastamiseen. Ympäristöhaasteista yksi keskeisin on ilmastonmuutos, joka tulee vääjäämättä vaikuttamaan myös ulkoilun olosuhteisiin ja ulkoilulajien valikoimaan tulevaisuudessa. Maapallon keskilämpötila on noussut viimeisen kahdenkymmenen vuoden aikana selvästi. Uusimpien laskelmien mukaan lämpötila tulee nousemaan seuraavan sadan vuoden aikana vähintään kahdesta kuuteen astetta. Tämä merkitsee pysyvän lumen rajan siirtymistä tulevaisuudessa Kuhmo-Uusikaupunki linjoille. Tämä vaikuttaa suoraan sekä perinteisten että uusien talvilajien harrastamiseen. Ilmastonmuutos tulee myös vaikuttamaan Kokkolan ulkoiluolosuhteisiin ja näkökulma tuleekin ottaa huomioon tulevaisuuden ulkoiluolosuhteiden kehittämisessä.

Liikuntapaikkojen elinkaaren huomioiminen on myös tärkeää. Liikuntapaikkojen elinkaarella viitataan sekä liikuntapaikan muunneltavuuteen väestön tarpeiden muuttuessa että liikuntaolosuhteiden rakentamistalouteen liittyviin asioihin. Elinkaariajattelun lähtökohtana on, että investointien lisäksi selvitetään ylläpitokustannukset ja tulevat muutokset esimerkiksi liikuntapaikan potentiaalisten käyttäjien iässä. Ulkoilupaikkojen kehittäminen on kustannustehokas tapa taata iso osa kuntalaisten liikuntamahdollisuuksista. Tulevaisuuden ulkoilupaikka on ominaisuuksiltaan muunneltava, kestävä, energiatehokas, eri väestöryhmille soveltuva sekä sijaitsee lähellä käyttäjiänsä: näiden ominaisuuksien kautta ratkaisujen kustannustehokkuus kasvaa ajan kuluessa.

2.3 Lainsäädäntö ulkoiluolosuhteiden edistämisen taustalla

Kuntalain (1995) mukaan kuntien keskeinen tehtävä on asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen. Tämä tehtävä kuuluu kaikille hallinnonaloille. Myös kansanterveyslaki (2004) määrittää kunnille vastuun asukkaidensa terveyden edistämisestä. Ulkoilulaissa (1973) määritellään kunta

ulkoilureiteistä vastaavaksi tahoksi ja liikuntalaki (1998) määrittää kuntien roolia liikuntapalveluiden tuotannossa, joiden piiriin myös ulkoiluolosuhteiden ja -palveluiden voidaan laskea kuuluvan. Lain mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnalle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, tukemalla kansalaistoimintaa, tarjoamalla liikuntapaikkoja sekä järjestämällä liikuntaa erityisryhmät huomioon ottaen.

Palveluiden tuotantoa määrittelevän lainsäädännön rinnalla merkittävässä osassa ulkoiluolosuhteita kehitettäessä on yhdyskuntasuunnittelun perustana oleva maankäyttö- ja rakennuslaki (1999). MRL:n mukaan kunnan on huolehdittava alueiden käytön suunnittelusta sekä hyvän ja kestävä kehitystä edistävän elinympäristön syntymisestä alueellaan. Ulkoilu- ja virkistysalueiden riittävää määrää ja saavutettavuutta pidetään sekä yleisesti että tutkimusten mukaan hyvän elinympäristön yhtenä tunnuspiirteenä. Lain mukaan tavoitteena tulee olla alueiden käytön järjestäminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehitystä. Alueiden käytön suunnittelun tavoitteena on lain mukaan edistää muun muassa turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan ja eri väestöryhmien tarpeet tyydyttävän elin- ja toimintaympäristön luomista, palvelujen saatavuutta sekä liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä sekä erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

Ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksia käsitellään myös liikunnan näkökulmasta monissa periaatepäätöksissä. Valtioneuvosto antoi liikunnan edistämisen linjoista periaatepäätöksen vuonna 2008. Periaatepäätöksessä valtioneuvosto sitoutuu edistämään liikunnallista elämäntapaa lisäämällä arkiliikkumisen mahdollisuuksia elämäntapojen eri vaiheissa. Vuonna 2009 Opetusministeriö antoi toimenpidesuunnitelman periaatepäätöksen toteuttamiseksi. Toimenpidesuunnitelmassa suositellaan helposti saavutettavien liikkumisympäristöjen luomista ja hallinnonalojen yhteistyötä liikunnan aseman edistämiseksi esimerkiksi kaavoituksessa. Opetusministeriö esittää myös ehdotuksessaan kansalliseksi liikuntaohjelmaksi (2008) vision Suomesta yhteiskuntana, jossa kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus harrastaa liikuntaa. Valtion liikuntaneuvosto linjasi myös vuonna 2008 Liikuntapaikkarakentamisen suunta 2011 -asiakirjassaan liikuntaolosuhteiden tulevien vuosien arvopohjaa. Asiakirja nimeää liikuntaolosuhteiden keskeisiksi arvoiksi esteettömyyden, helpon saavutettavuuden, tasa-arvoisuuden ja turvallisuuden. Samalla liikkumisympäristöjä tulisi kehittää kestävä kehityksen periaatteet huomioiden. Asiakirjassa korostetaan myös liikuntaolosuhteiden kehittämistä hallinto- ja sektorirajat ylittävän yhteistyön voimin.

2.4 Yhteistyö ulkoiluolosuhteiden kehittämisen edellytyksenä

Suunniteltaessa ja kehitettäessä ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksia korostuu kokonaisvaltaisen yhdyskuntasuunnittelun merkitys. Ulkoilun olosuhteet tulisi huomioida jo yleiskaavatasolla, jotta ne kaavahierarkian myötä tulisivat esiin myös asemakaavoissa. Viheralueita tulisi varata kunnan yhdyskuntasuunnittelussa riittävästi ja samalla tulisi huomioida viheralueiden saavutettavuus kunnan jokaisen asuinalueen näkökulmasta. Luonnonmukaisilla viheralueilla, jotka soveltuvat myös ulkoiluun, on merkitystä kunnan asukkaille heidän mielipaikkoinaan. Luonto koetaan myös useiden tutkimusten mukaan kaupunkiympäristön keskeiseksi laatutekijäksi. (Pelkonen & Tyrväinen 2005.)

Koska ulkoilu- ja virkistysmahdollisuuksista vastaavat tahot vaihtelevat ja vastuu jakaantuu monelle taholle, on muidenkin hallintokuntien poikkihallinnollinen yhteistyö ensiarvoisen tärkeää

ulkoiluolosuhteiden edistämisessä. Moni kunta tekee yhteistyötä myös kolmannen sektorin kanssa ulkoiluolosuhteiden edistämisessä. Yhdistykset antavat kaavalausuntoja sekä rakentavat, kunnostavat ja ylläpitävät latuja, retkeily- ja ulkoilureittejä sekä luontopolkuja. Kokonaisuudessaan selvää on, että kolmas sektori on merkittävä tuki kunnalle ulkoilupaikkojen ylläpidossa ja jonka roolia olosuhdetyössä on syytä vahvistaa kuntien resurssien ollessa rajalliset.

2.5 Ulkoilumahdollisuudet Kokkolan strategioissa ja suunnitelmissa

Kokkolan kaupungin visio on, että Kokkola olisi vuonna 2020 ihmisen kokoinen, merellinen, kaksikielinen Kokkola, joka tarjoaa asukaslähtöiset palvelut sekä turvallisen ja monipuolisen asuinympäristön. Kokkolan ulkoilumahdollisuuksien kehittäminen on yksi osa tätä visiota. Muuttuva toimintaympäristö ja asukkaiden toiveet tulee huomioida myös ulkoiluolosuhteiden kehittämisessä. Ulkoiluolosuhteet eivät sijoitu kunnan hallinnossa vain yhden hallintokunnan vastuualueelle: ulkoiluolosuhteiden yhteistyöverkostolla onkin merkittävä rooli ulkoilua edistettäessä.

Kokkolan ulkoiluolosuhteita linjaavat kaupungin strategiat ja toimintasuunnitelmat. Kokkolan kaupungin strategia uusittiin vuonna 2009 ja se ulottuu vuoteen 2012 asti. Strategiaa ollaan viemässä hallintokuntiin ja tärkeää onkin, että ulkoilumahdollisuudet näkyvät hallintokuntien toimenpidesuunnitelmissa. Selkeä mittari ja arviointikriteeri kaupungin strategiassa on olosuhteiden kehittämisessä onnistuminen. Myös käyttäjämäärien kasvu liikuntapaikoilla sekä viihtyisä ja elinvoimainen kaupunki on asetettu tavoitteeksi. Lisäksi luonnon monimuotoisuuden käyttö voimavarana on tärkeä arviointikriteeri. Strategian tavoitteiden toteutumisessa myös ulkoiluolosuhteiden kehittäminen on tärkeässä asemassa. Parhaillaan valmistelun alla ovat kaupungin hyvinvointistrategia ja elinkeinostrategia. Hyvinvointistrategiassa ulkoilun merkitys tuleekin nähdä laaja-alaisesti: olosuhteet liikuttavat asukkaita monipuolisesti ja matalan kynnyksen periaatetta noudattaen. Tarkoitus onkin, että ulkoiluolosuhteiden rooli asukkaiden hyvinvoinnin edistämisessä tullaan huomioimaan strategiassa keväällä 2010 valmistuneen maakunnan hyvinvointistrategian linjausten mukaisesti. Myös Keski-Pohjanmaan liiton kulttuuri- ja liikuntastrategiassa 2015 huomioidaan ulkoilumahdollisuudet.

Hallintokuntien omat strategiat sekä eri toimialueiden strategiat linjaavat myös ulkoiluolosuhteiden kehittämistä. Ulkoiluolosuhteiden kehittämisellä on roolinsa Kokkolan kaupungin teknisen palvelukeskuksen strategiassa vuosille 2009–2012, Kokkolan hyvinvointistrategiassa, liikuntapoliittisessa ohjelmassa vuosille 2003–2013, viheralueohjelmassa vuosille 2010–2019 sekä kaupungin elinkeinostrategiassa. Myös Kokkolan kestävä kehityksen ohjelma Kokkolan AGENDA linjaavat ulkoiluolosuhteiden kehittämistä Kokkolassa.

3 ULKOILUTOTTUMUKSET

3.1 Ulkoilu- ja liikunta-aktiivisuus

Sulka II -hankkeen yhteydessä toteutetussa asukaskyselyssä kartoitettiin kokkolalaisten ulkoilutottumuksia (Kokkolan ulkoiluolosuhteiden asukaskysely 2010). Ulkoilu määriteltiin kodin pihapiirin ulkopuolella vapaa-ajalla omin lihasvoimin tapahtuvaksi vähintään 15 minuuttia kestäväksi liikkumiseksi ja oleskeluksi. UKK -instituutin terveysliikuntasuosituksen mukaan ihmisen tulisi harrastaa perusliikuntaa yhteensä 3-4 tuntia viikossa jaettuna kaikille viikonpäiville.

Kokkolan asukaskyselyn vastaajat ulkoilevat verrattain paljon: 45 prosenttia vastaajista ulkoilee päivittäin ja 47 useammin kuin kerran viikossa. Asukaskyselyyn vastasivat siis aktiiviset ulkoilijat. Toteutetussa asukaskyselyssä 5 prosenttia vastaajista sanoi ulkoilevansa kerran viikossa. 2 prosenttia vastaajista sanoo ulkoilevansa harvemmin kuin kerran kuussa. Myös Kokkolan kaupungin liikuntapalvelututkimuksessa (2009) 2 prosenttia asukkaista sanoo harrastavansa liikuntaa satunnaisesti. Liikuntapalvelututkimuksesta kävi myös ilmi, että satunnaisesti liikkuvien määrä on laskenut vuodesta 2002 yhteensä 7 prosentilla. Liikuntapalvelututkimuksen mukaan potentiaalia varsinkin ulkoilun lisäämisen suhteen on: 46 % vastaajista lisäisi hyötyliikuntaa ja ulkoilua mikäli vapaa-aikaa olisi enemmän.

3.2 Ulkoilulajit

Asukkailta kysyttiin myös heidän harrastamiaan ulkoilulajeja (Taulukko 1). Suosituimpia lajeja vastaajien keskuudessa olivat kävelylenkkeily, hiihto, juoksulenkkeily sekä pyöräily. Hiihdon suosioon kyselyssä vaikuttavat varmasti myös kyselyajankohdan suotuisat olosuhteet. Myös koiran ulkoiluttaminen, suunnistus, lasten kanssa ulkoilu ja sauvakävely olivat suosittuja. Muitakin lajeja nimettiin eniten tai toiseksi eniten harrastettujen lajien joukkoon, mutta yksikään ei noussut yli 2 prosentin osuuden eli vastaukset hajaantuivat monien eri ulkoilulajien välille.

Taulukko 1. Sulka II -asukaskyselyn vastaajien eniten ja toiseksi eniten harrastamat ulkoilulajit yhteensä (N=910).

Laji	Prosenttiosuus vastaajista
Kävelylenkkeily	21 %
Hiihto	20 %
Juoksulenkkeily	11 %
Pyöräily	11 %
Koiran ulkoiluttaminen	7 %
Suunnistus	5 %
Lasten kanssa ulkoilu	5 %
Sauvakävely	4 %
Muut	16 %
Yhteensä	100 %

Asukkailta kysyttiin myös lajeja, joita he tulevaisuudessa haluaisivat harrastaa enemmän sekä lumiseen aikaan että sulan maan kaudella. Vastaajat nimesivät 1–3 tärkeintä lajia, joita haluaisivat

harrastaa tulevaisuudessa. Lumiseen aikaan 58 prosenttia vastaajista haluaisi tulevaisuudessa harrastaa enemmän hiihtoa. Selkeästi esiin nousivat myös kävelylenkkeily maastossa sekä luistelu. Luisteluun sisältyi myös meren jäällä tehtävä auratulla radalla tehtävä matkaluistelu sekä omaehtoinen retkiluistelu. Sulan maan kaudella vastaajat haluaisivat tulevaisuudessa harrastaa enemmän juoksulenkkeilyä, pyöräilyä sekä kävelylenkkeilyä maastossa. Juoksulenkkeily ja pyöräily vaikuttavatkin elävän nousukautta.

4 KOKKOLAN ULKOILUPAIKKAVERKOSTO

Kokkolan ulkoilupaikkaverkko koostuu erilaisista ulkoiluun käytettävistä reiteistä, viheralueista, puistoista, pyörä- ja kävelyteistä, maanteistä, metsistä, vesistöistä ja ulkokentistä. Kokkolan kokonaispinta-ala on 1486 neliökilometriä, josta vesialueita on 42 neliökilometriä. Eritasoisia puistoja Kokkolassa on vasta tehdyn viheralueohjelman mukaan yhteensä 189 kappaletta. Lähi- ja virkistymetsiä on runsaasti keskustan välittömästä läheisyydestä alkaen. Lähimetsät voidaan jakaa vielä puisto- ja lähivirkistymetsiin, joista kummatkin ovat kohtuullisen hyvin edustettuina Kokkolan kaupunkikuvassa. (Kokkolan viheralueohjelma 2010–2019.)

Tässä luvussa tarkastellaan ulkoilupaikkojen käyttöä Sulka II -hankkeessa tehdyn asukaskyselyn perusteella, Kokkolan ulkoilupaikkojen valikoimaa, niiden nykytilaa ja kehittämisehdotuksia selvityksessä kerätyn aineiston näkökulmasta. Aineistona ulkoilutyöryhmä on työstänyt listausta Kokkolan ulkoilupaikoista asukaskyselyn ja selvityksen työryhmätyöskentelyn lisäksi (Liitteet). Työryhmä arvioi listauksen yhteydessä ulkoilupaikkojen nykytilaa asteikolla kiitettävä-hyvä-tyyydyttävä-huono. Numeroin merkittiin talvi- ja kesäluokat ympäristötoimen hallinnoimien kohteiden osalta, koska ympäristötoimella oli valmiina arvioit omista kohteistaan. Ympäristötoimen luokkien arvot löytyvät selvityksen lopusta. Lisäksi seuraavaksi ilmenevien ulkoilupaikka -kokonaisuuksien yhteydessä on tarkasteltu Sulka II -hankkeen yhteydessä toteutetussa asukaskyselyssä tulleita kehittämisehdotuksia Kokkolan ulkoilupaikkoja koskien. Selvityksestä nousseet varsinaiset toimenpide-ehdotukset koko Kokkolaa koskien on kirjattu tämän selvityksen loppuun.

4.1 Ulkoilupaikkojen käyttö

Sulka II -hankkeen asukaskyselyssä vastaajat saivat arvioida yleisellä tasolla ulkoiluun tietyissä yleisimmissä ulkoilukohteissa. 89 prosenttia vastaajista käyttää pyöräteitä ulkoiluun. Kuntopolut ja radat (76,6 %) sekä hiihtoladut (74,7) ovat myös suosittuja ulkoilupaikkoja. Vastaajista 74,5 prosenttia ulkoilee myös metsässä. Muita suosittuja ulkoiluun käytettyjä kohteita ovat uimarannat (66,6 %), luontopolut (63,8), retkeilyreitit (48,7 %), maastohiihtokeskukset (47,4 %), lähipuistot (46,3 %) sekä luistelukentät ja -kaukalot (41,3 %).

Asukkailta kysyttiin myös heidän eniten lumisella ja eniten sulan maan kaudella käyttämänsä ulkoilupaikkaa. Samalla asukkaat saivat esittää kehittämisehdotuksia kyseistä ulkoilupaikkaa koskien. Yhteensä 428 vastaajaa nimesi eniten käyttämänsä ulkoilupaikan lumisella kaudella ja 418 vastaajaa sulan maan kaudella.

Lumiseen aikaan vastaajat nimesivät tiettyjä suosittuja kohteita, mutta muuten ulkoilupaikkojen käyttö hajaantui. Suosittuja yksittäisiä kohteita ovat Santahaka, Rastimaja, Halkokari, Houraati ja Köykäri. Myös Kokkolaan kuntaan vuoden 2009 alussa liittyneet Lohtaja, Ullava ja Kälviä keräävät kokonaisuuksina joitain mainintoja. Paljon mainintoja kerää omaehtoinen kotiovelta lähtevä lenkkeily, jossa käytetään pyöräteitä, lähivirkistysalueita ja -metsiä.

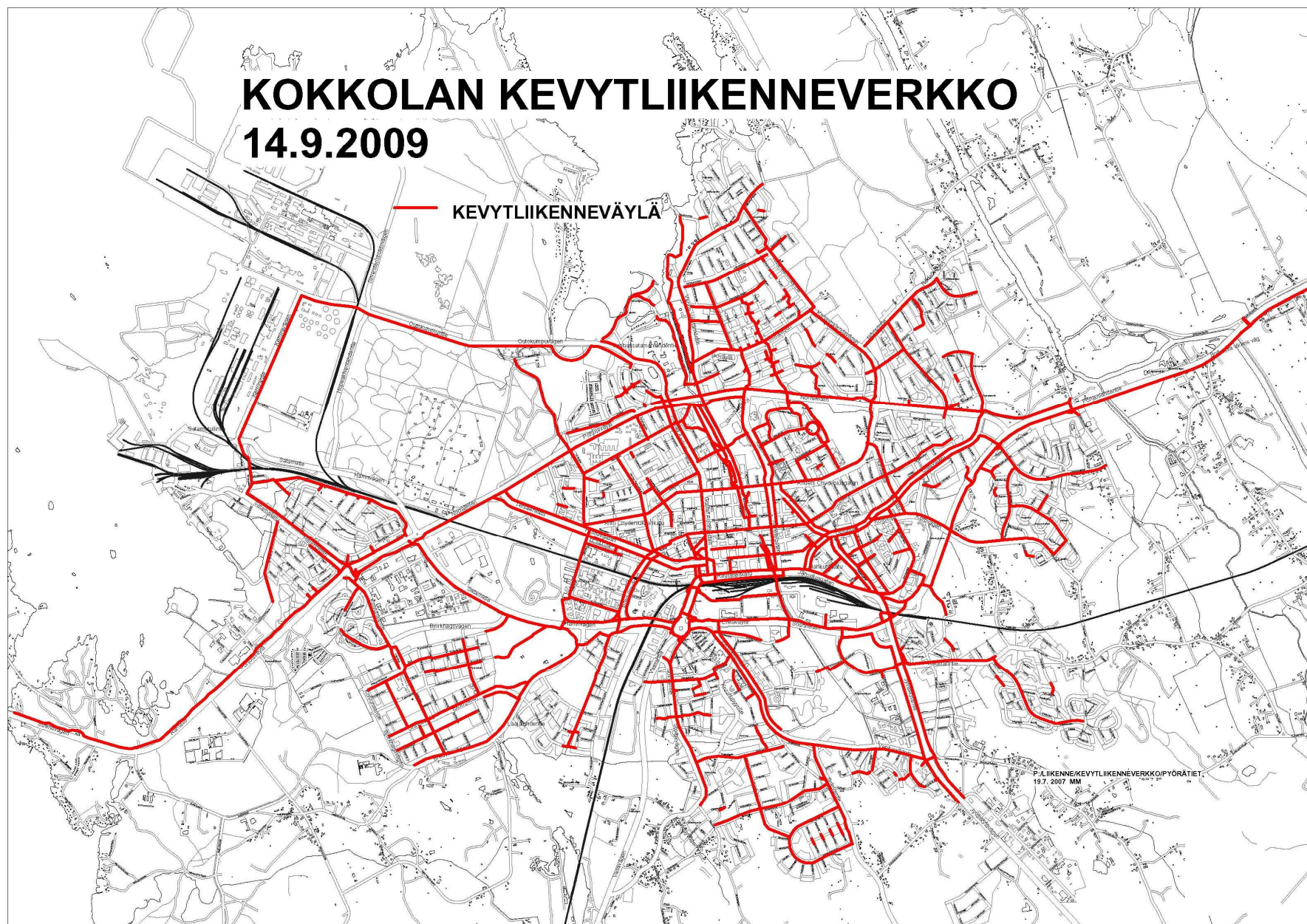
Sulan maan kaudella suosituiksi yksittäisiksi kohteiksi nimetään tiettyjen alueiden sijaan erilaiset reitit, pururadat sekä luontopolut. Myös muut kotiovelta saavutettavat olosuhteet ovat suosittuja: pyörätiet ja erilaiset ulkokentät keräävät myös paljon mainintoja. Kohteista suosituimpia ovat sulan maan kaudella edelleen Santahaka, Halkokari ja Laajalahti.

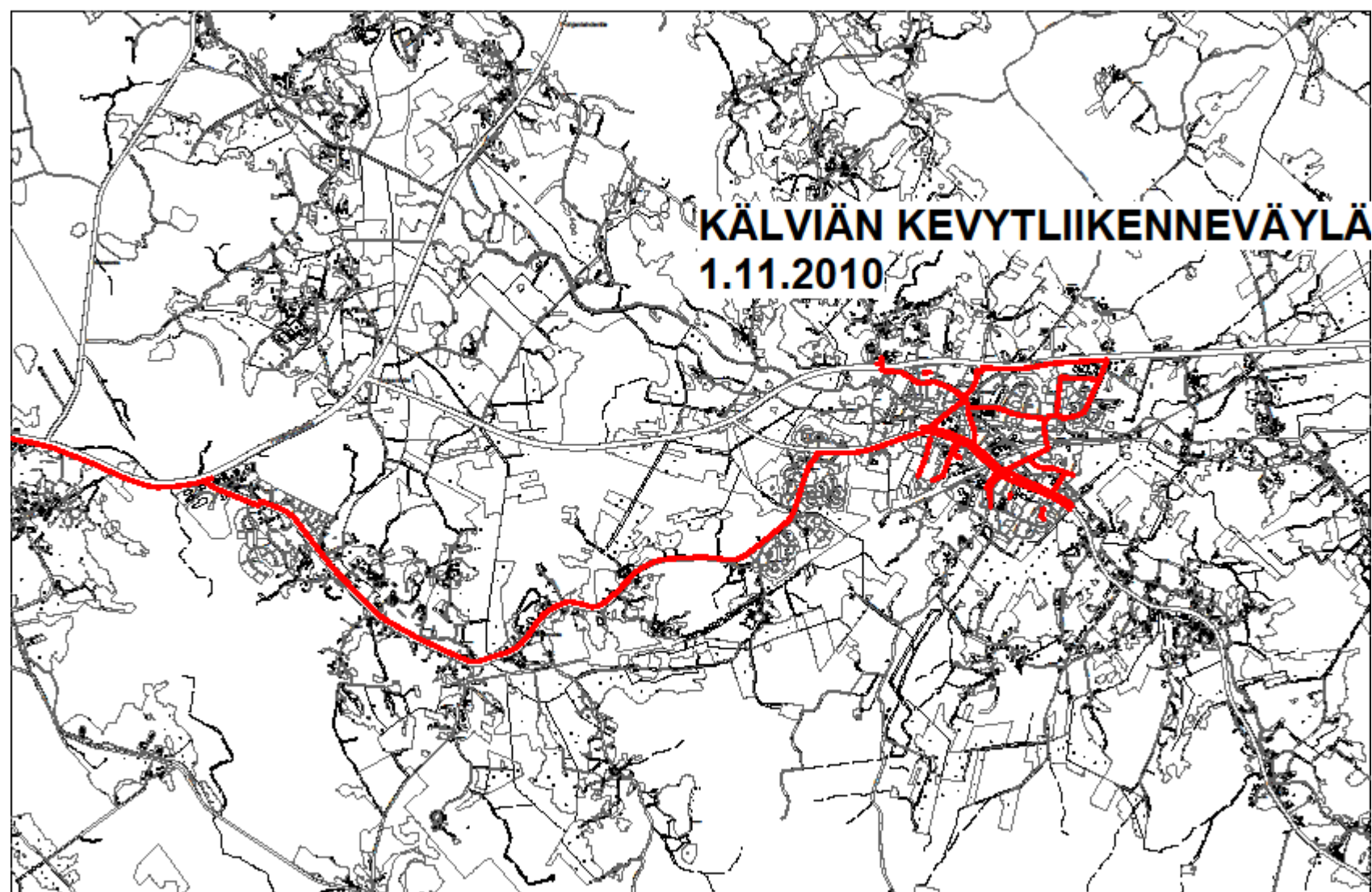
4.2 Kevyen liikenteen väylät ja pyörätiet

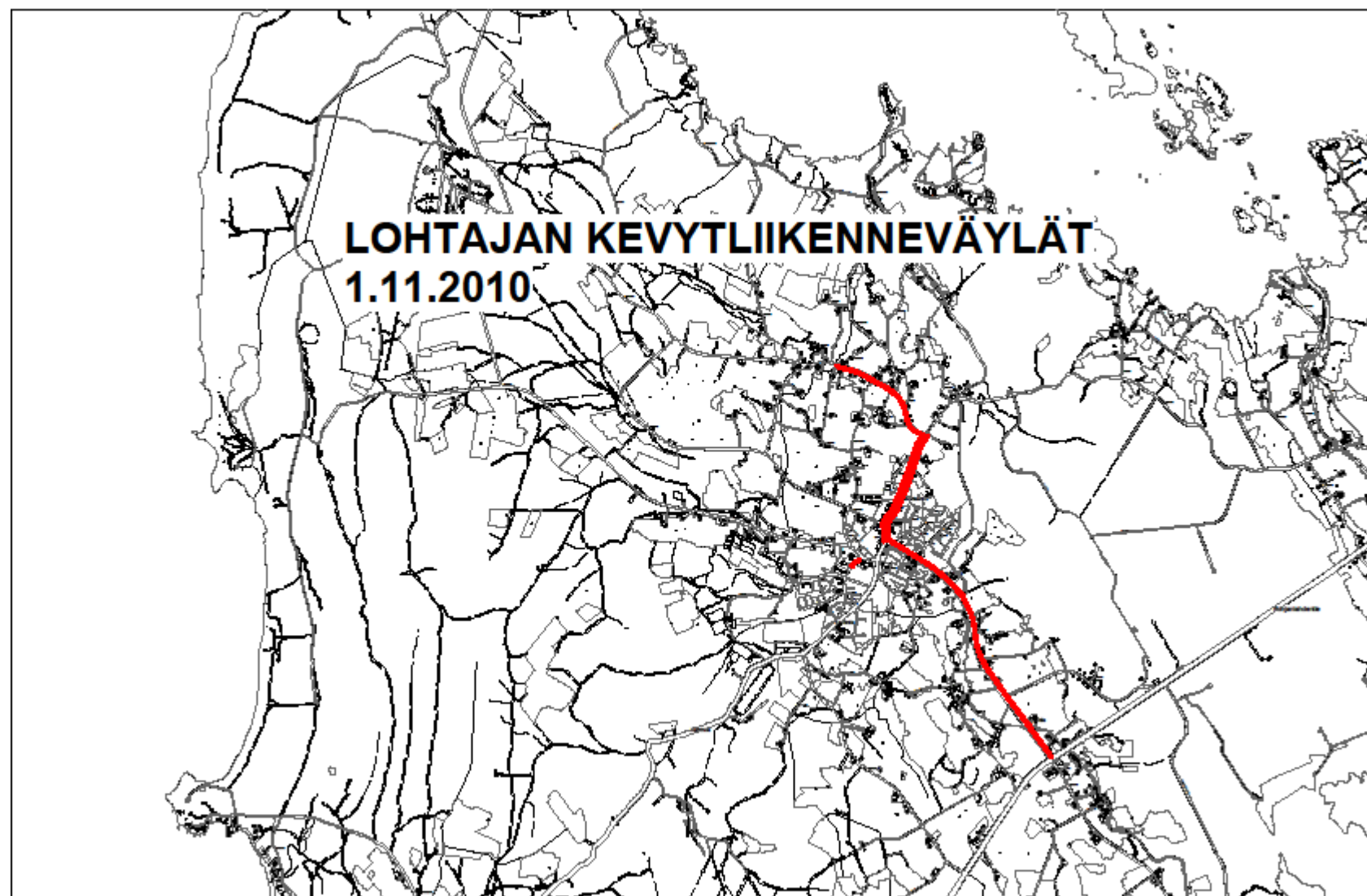
Sulka II -hankkeen asukaskyselyssä ulkoilupaikoista eniten Kokkolassa kehittämistä vastaajien mielestä vaativat kevyen liikenteen väylät ja pyörätiet. Kaikista asukaskyselyn vastaajista yhteensä 283 (62 %) sanoi Kokkolan liikenteen väylien ja pyöräteiden vaativan kehittämistä. Varsinaisia kehittämis ehdotuksia tarkasteltaessa kohdistuvat ne enimmäkseen koko pyörätieverkoston jatkuvuuteen, tiettyihin kohteisiin, pyöräteiden merkitsemiseen sekä kunnossapitoon. Varsinaista kartalle merkittyä pyörätieverkostoa Kokkolassa ei ole liitteenä olevaa Kokkolan, Kälviän, Lohtajan ja Marinkaisen kevytliikenneverkon karttaa lukuun ottamatta. Keskustan alueella pyöräteitä on kohtuullisesti mutta uuden Kokkolan reuna-alueille (Kartta 1-4) mentäessä kevytliikenne- ja pyörätieverkosto on katkonainen. Pyöräteiden kunnon puutteet vaikuttavat tietyillä alueilla kommenttien perusteella tehden ulkoilun ja liikkumisen turvattomaksi. Pyöräilyn lisäksi rullasuksi- ja rullaluisteluvaivat vaativat kehittämistä: 60 (13 %) vastaajaa sanoi niillä olevan jonkin verran kehittämistarvetta ja 89 (19 %) paljon kehittämistarvetta.

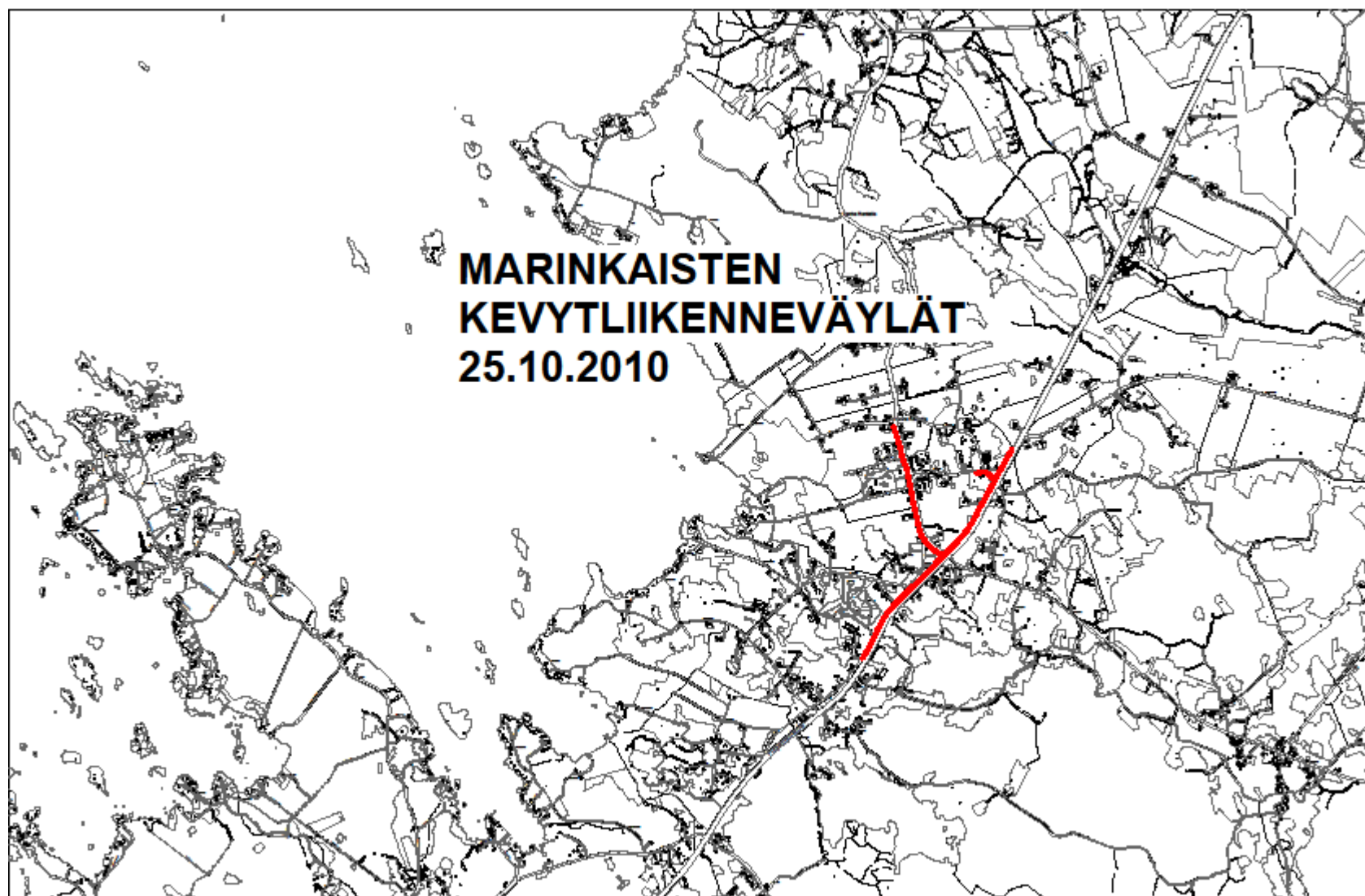
Kokkolan alueen kevyen liikenteen väylät on rakennettu pääosin viimeisen 20 vuoden aikana (Kartta 1-4). Pääteiden ja -katujen varsille rakennetut kevyen liikenteen väylät yhdistävät keskusta-alueen ympäröiviin asunto- ja työpaikka-alueisiin. Kokkolassa on kaupungin omistamia kevyen liikenteen väyliä noin 100 km sekä lisäksi valtion omistamia kevyen liikenteen väyliä. Kokkolasta on kevyen liikenteen yhteydet muun muassa Pietarsaareen ja Kälviälle. Vuonna 2008 tehdyn liikunnan ja virkistuksen yleissuunnitelman mukaan tarvetta ylikunnalliselle kevyen liikenteen väylälle olisi vielä ainakin Kruunupyyn suuntaan. Kevyen liikenteen väylästään kuuluvat Kokkolassa yhdistetyt pyörätiet ja jalkakäytävät joko katujen vieressä tai erillisinä väylinä, suojatiet ja alikulkukäytävät.

Kartta 1-4. Kokkolan, Kälviän, Lohtajan ja Marinkaisen kevytliikenneverkko (Lähde: Kokkolan kaupunki)

4.3 Maastoliikuntapaikat

4.3.1 Ulkoilureitit

Kokkolassa on yhteensä 81 erilaista valaistua ja valaisematonta latua, kuntorataa, luontopolkua, retkeilyreittiä ja -latua, jäälataa ja näitä kaikkia yhdistävää ulkoilualuetta (Liite 1 ja Kartta 5). Näiden reittien ja latujen ylläpitovastuu vaihtelee teknisestä palvelukeskuksesta aluepalveluihin, liikuntatoimeen, ympäristöpalveluihin ja erilaisiin yhdistyksiin. Kohteita ei ole varsinaisesti luokiteltu hoidon tai kunnon puolesta vaan niiden ylläpito perustuu viranhaltijan ammattitaitoon ja perinteeseen. Ainoastaan ympäristöpalveluilla on valtakunnallisessakin käytössä oleva kolmiportainen luokitus reittien tason ja huollon yhtenäistämiseksi. Ympäristöpalveluiden hoito- ja käyttöluokituksen yhteydessä on myös määritetty vaativuusluokitus, jonka avulla reitin vaativuudesta voidaan tuottaa informaatiota asiakkaalle.

Kartta 2. Kokkolan ulkoilureitit (Lähde: <http://mapserver.kokkola.fi>).

Kuntopolut ja -radat

Sulka II -hankkeen asukaskyselyssä Kokkolan kuntopoluille ja -radoille kirjasi jonkin verran kehittämistarvetta 184 (40 %) ja paljon kehittämistarvetta 70 (15 %) vastaajista. Luontopoluille jonkin verran kehittämistarvetta -merkintöjä tuli 148 (32 %) ja paljon kehittämistarvetta -merkintöjä 89 (19 %).

Hiihtoladut

Hiihtoladuille hankkeen asukaskyselyssä kirjasi jonkin verran kehittämistarvetta 189 (51 %) vastaajaa ja paljon kehittämistarvetta 63 (14 %) vastaajaa. Tämä on 55 prosenttia kaikista vastaajista. Hiihtolatujen suhteen suurin kehittämiskohde vaikuttaisi kehittämisehdotusten mukaan olevan yhtenäinen latuverkosto, joka ulottuu myös uuden Kokkolan reuna-alueille ja yhdistäisi Kälviä ja Ullavan reitit ”vanhan Kokkolan” reitteihin (Kartta 6). Hiihtolatujen mainostamista ja latujen kunnosta tiedottamista toivotaan myös vielä terävöitettävän, jotta tieto olisi täysin ajantasaista.

Kartta 6. Kokkolan hiihtoladut (Lähde: <http://mapserver.kokkola.fi>).

Luontopolut ja retkeilyreitit

Luontopoluilla kehittämistarvetta vaikuttaisi olevan hankkeen asukaskyselyn vastausten perusteella ennen kaikkea viestinnässä luontopoluista. Ullavan ulkoilureitit keräävät myös paljon kehittämis ehdotuksia: alueelle toivotaan luontopolkua ja ulkoilureitin toivotaan myös kulkevan järven rantaan, jolloin sen palvelee myös matkailijoita ja mökkeilijöitä.

Retkeilyreiteille merkitsi kehittämistarvetta hankkeen asukaskyselyssä yhteensä 214 vastaajaa (127 jonkin verran kehittämistarvetta, 87 paljon kehittämistarvetta). Retkeilyreittien suhteen tärkeimmältä kehittämiskohteelta näyttäisi olemassa olevien reittien yhdistäminen kattamaan koko uuden Kokkolan. Myös retkeilyreittien tauko- ja tulentekopaikkojen sijainti-, kunto- ja ylläpito-tietoja toivotaan laajemmin sähköiseen muotoon.

Esteetön luontoliikunta

Hankkeen asukaskyselyn vastaajista 76 (17 %) sanoi pyörätuolireiteillä olevan kehittämistarvetta. Vaikka tämä ei ole suuri määrä, oli vastausten joukossa iso määrä paljon kehittämistarvetta -merkintöjä. Esteettämiä reittejä tarvitsee pienempi joukko asukkaita, joten tähän suhteutettuna kehittämistarpeen määrä on suuri. Pyörätuoleille soveltuva reitti soveltuu myös lapsiperheiden rattailla tehtäviin lenkkeihin ja rollaattorilla liikkuvien ulkoiluun.

Kokkolassa on yksi esteetön luontoreitti, joka sijaitsee hieman kauempana keskustasta Tankarissa. Reitti on yksi Kokkolan eniten käytettyjä, Tankarissa on vuosittain 10 000 kävijää (matkailijoita ja veneilijöitä). Lisäksi on rakennettu kolme liikuntarajoitteisille soveltuvaa kalastuslaituria.

Matkaluistelureitti

Kokkolassa matkaluistelureitti on hoidettu yksityisten toimesta. Matkaluistelureitti on ollut hyvin suosittu ja kysytty palvelu. Kokkolan alueella mahdollisuus järvenjäällä olevalle reitille sijaitsee Kokkolan ja Pietarsaaren välissä sijaitsevalla Luodonjärvellä. Vastaajista 60 (13 %) koki luonnon jäälle aurattavalla matkaluistelureitillä olevan jonkin verran kehittämistarvetta ja 91 (20 %) paljon kehittämistarvetta. Tarkasteltaessa kehittämis ehdotuksia kehittäminen liittyy lähinnä matkaluistelureitin epävarmoihin olosuhteisiin, jotka vaihtelevat talvesta toiseen. Asukkaat myös kaipasivat kunnalta ajankohtaista tietoa matkaluistelureitin kunnosta esimerkiksi kunnan kotisivuille.

Ratsastusreitti

Kokkolassa on tällä hetkellä yksi ratsastukseen merkitty reitti. Kunnassa on jo pitkään suunniteltu hevosreittiä (10 km) Heimarlin hevosurheilukeskuksen yhteyteen. Ratsastusreitit saivat 79 kehittämistarvetta -merkintää, joiden keskiarvo oli paljon kehittämistarvetta. Kehittämis ehdotukset liittyivät ennen kaikkea ratsastukseen merkittyjen reittien määrään. Kokkolaan jo suunnitellulle ratsastusreitille vaikuttaisi siis olevan tarvetta.

Melontareitit

Kokkolassa on kolme ohjeellista melontareittiä. Melontareittejä rantautumispaikkoineen on Perhonjoella, Öjanjärvellä ja rannikolla.

4.3.2 Kalastuskohteet ja kalastuslaiturit

Kokkolassa on yhteensä 23 veneen laskupaikkaa sekä kolme liikuntarajoitteisillekin soveltuvaa kalastuslaituria (Liite 2). Veneilyyn soveltuvia retkisatamia on saaristossa 9 kappaletta. Vuonna 2010 Kokkolassa julkaistiin myös 7 sillan kalastuskartta 7 sillan kalastus ry:n toimesta. Kartta löytyy osoitteesta http://www.7siltaa.com/material/7broars_karta.pdf. Kartasta selviävät myös kalastuskuntien rajat ja luvanmyyntipaikat.

4.3.3 Suunnistusalueet

Kokkolassa on 37 nimettyä suunnistusaluetta, joista on suunnistuskartta olemassa. Kaupungissa toimivat aktiivisesti suunnistusseurat Kokkolan Suunnistajat ja Gamlakarleby IF, jotka tuottavat karttoja Kokkolan kaupungin avustuksella. (Liite 3.)

4.4 Uimarannat ja avantuintipaikat

Kokkolassa on yleisiä terveysuojeluviranomaisen valvonnassa olevia uimarantoja noin 19 kpl, joista viisi luokitellaan ns. yleisiksi rannoiksi ja loput pieniksi yleisiksi uimapaikoiksi. Yleisenä uimarantana pidetään rantaa, jossa käy yli 100 uimaria päivässä. Yleisen rannan uimaveden laatua tarkkaillaan säännöllisen näytteenoton avulla uimakauden aikana kunnan terveysuojeluviranomaisen toimesta viranomaismääräysten mukaisesti. Avantuintipaikkoja Kokkolasta löytyy yksi. (Liite 4.)

Asukkailta kysyttäessä uimarannoille merkitsi kehittämistarvetta yhteensä 206 (45 %) vastaajaa. Yleinen siisteys sekä pukukoppien määrä saivat eniten kehittämis ehdotuksia uimarantojen ja -paikkojen suhteen. Myös tietoa uimarantojen valikoimasta, veden puhtaudesta ja valvonnasta kaivataan.

4.5 Ulkokentät

Kokkolassa on yhteensä 64 pelkässä kesäkäytössä olevaa ulkokenttää (Liite 6). Yleisurheilukenttiä on yhteensä viisi, pallokenttiä kolme pientä (nurmi ja kivituhka), kuusi keskikokoista (nurmi ja hiekka), 25 suurta pallokenttää (nurmi ja hiekka) sekä yksi suuri pesäpallokenttä (hiekka). Lisäksi alueella on neljä kaupungin hoidon ulkopuolella olevaa nurmikenttää. Yksittäisiä tenniskenttiä Kokkolassa on seitsemän ja niin kutsuttuja tenniskenttäalueita, joilla on kahdesta kolmeen kenttää, on yhteensä viisi. Yksittäisiä beachvolley -kenttiä kunnassa on neljä. Alueita, joilla on beachvolley -kenttiä enemmän kuin yksi, on yhteensä neljä. Pelkässä talvikäytössä olevia erikokoisia kaukaloita Kokkolassa on yhteensä 13 kappaletta, joista 11 on valaistuja ja kaksi valaisemattomia. Muita ympärivuotisessa käytössä olevia kenttiä (esimerkiksi koulujen kentät sekä pallokenttiä) on yhteensä 23 kappaletta. (Liitteet 5–7.)

4.6 Ulkoilupalvelut, markkinointi ja viestintä

Kokkolassa on noin 40 erilaista tauko-, yöpymis- tai ruoanlaittopaikkaa reittiverkoston yhteydessä (Liite 2). Nämä palvelut eivät nousseet asukaskyselyssä ensisijaisesti kehittämistä vaativien listalle: Kokkolassa on jo nykyisellään laaja verkosto taukopaikkoja. Sen sijaan karttamateriaalien suhteen toivottiin enemmän kehittämistä.

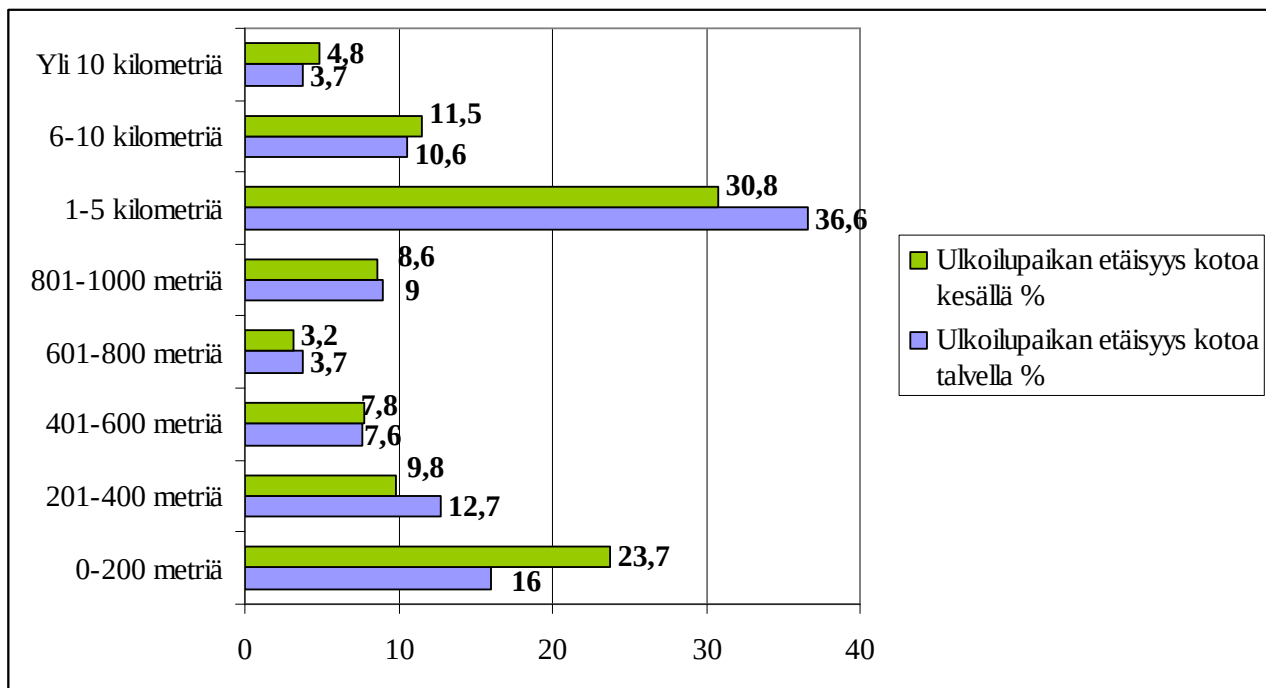
Kokkolassa on olemassa paljon erilaisia kohdekohtaisia karttoja ja esitteitä sekä ulkoilukartta vanhan Kokkolan alueelta. Kunnan ulkoilukartasta kaivataan paperista versiota, jonka tulisi olla helppokäyttöisempi ja pienempi kuin nykyinen ja joka kattaisi uuden Kokkolan alueen. Reittikohtaiset ”flyerit” ovat suosittuja ja niitä on myös tulostettavissa pdf -muodossa ulkoilureittisivustolöa. Myös reittikohtaisten karttojen paperiset versiot ovat suosittuja.

Kokkolassa on käytössä ulkoiluportaali, josta asukas voi hakea tietoa Kokkolan ulkoilupaikoista. Tällä hetkellä ulkoiluportaalin taustalla toimii kaksi eri karttamootoria ja karttapalvelimella on niin paljon tavaraa, että palvelin toimii hitaasti. Portaalin kehittämiseksi sen kapasiteettia on kasvatettava. Reitin merkitsemisessä ennen kaikkea tärkeää on, että reitti on kunnossa, jos se on merkitty kartalle. Kyseistä karttapalvelua on tarjottu myös muille seutukunnan kunnille edullisesti materiaalien toimittamista ja muodollista korvausta vastaan. Seutukunnissa ei olla innostuttu lähtemään mukaan portaaliin.

4.7 Ulkoilupaikkojen sijainti

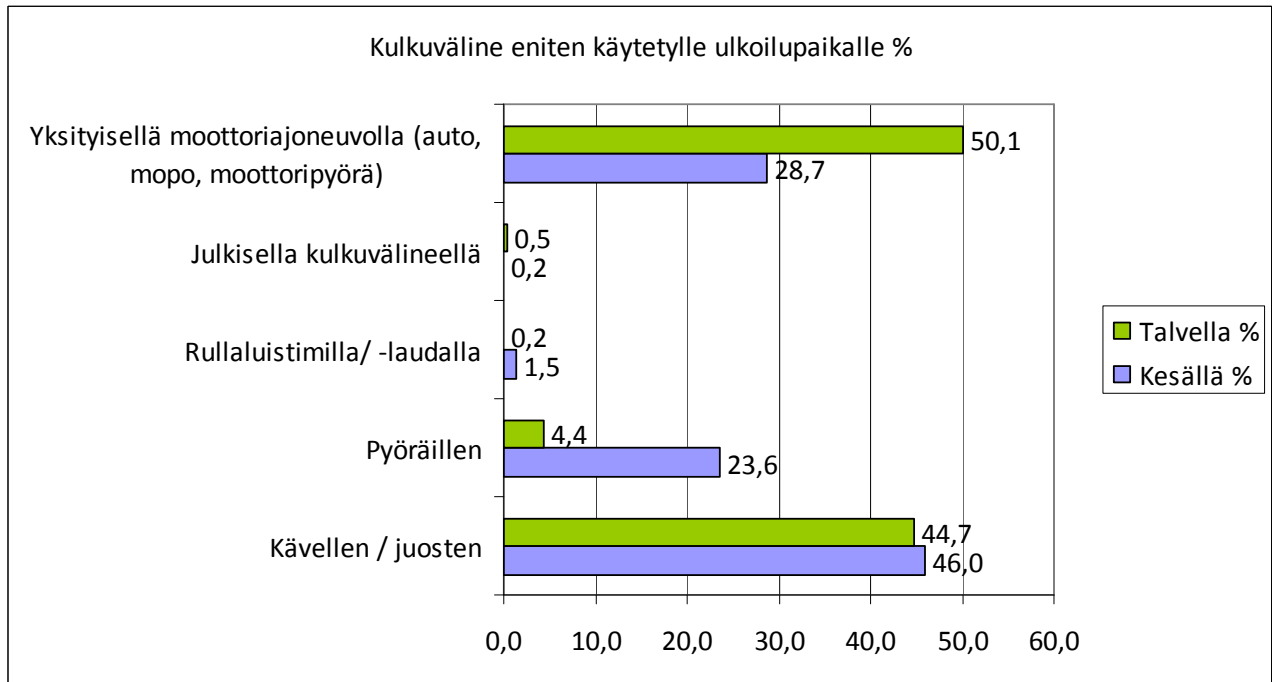
Sulka II -hankkeen yhteydessä toteutetussa asukaskyselyssä vastaajat arvioivat eniten käytetyn ulkoilupaikan sijaitsevan keskimäärin kauempana kotoa talvella kuin kesällä. Talvella 1–5 kilometriä kotoa sijaitsevia paikkoja käyttää 36,6 prosenttia ja kesällä 30,8 prosenttia vastaajista. Vastaavasti 0–200 metriä kotoa sijaitsevien ulkoilupaikkojen käyttö lisääntyy kesällä. Kesällä 23,7 prosenttia vastaajista sanoo ulkoilupaikan sijaitsevan 0-200 metrin päässä kotoa ja talvella 16 prosenttia. Lähiulkoilu ja -virkistysmahdollisuuksien käyttö siis lisääntyy kesällä.

Kuvio 2. Eniten käytetyn ulkoilupaikan etäisyys kotoa kesällä ja talvella.

Talvella ulkoilupaikalle kuljettiin selkeästi useammin yksityisellä moottoriajoneuvolla kuin kesällä (50 % vs 26 %). Talvikaudella ulkoilupaikalle kuljettiin myös kävellen tai juosten (45 prosenttia) tai pyörällä (4,5 %). Vain muutama kulkee Kokkolassa talvella ulkoilupaikalle julkisella kulkuvälineellä. Kesällä eniten ulkoilupaikalle liikutaan kävellen tai juosten (41,4 %) tai pyörällä (21 %). (Kuvio 3.)

Kuvio 3. Kulkuväline eniten käytetylle ulkoilupaikalle kesällä ja talvella.

Asukkailta kysyttiin myös avoimena kysymyksenä mitä ulkoilupaikkoja he toivoisivat lähemmäksi kotiaan. Vastajat saivat merkata 0-3 ulkoilupaikkaa tärkeysjärjestyksessä. Hieman yli puolet eli 55 prosenttia vastaajista vastasi kysymykseen. Eniten toivottiin erilaisia luontopolkuja ja retkeilyreittejä, hiihtolatuja, pyöräteitä sekä eri lajien tarpeisiin tarkoitettuja ulkokenttiä. Pyöräteiden kohdalla toivottiin etenkin yhtenäisiä reittejä sekä rullaluisteluun soveltuvia pyöräteitä. Lasten leikkipuistot kohdassa toivottiin varsinkin lähiliikuntapaikkoja ja leikkipuistoja.

5 KOHTI TULEVAA: KOKKOLASSA PARASTA AIKAA

5.1 Kokkolan ulkoiluolosuhteiden muutos

Kokkola on luonnonolosuhteidensa puolesta monipuolinen ja vetovoimainen ulkoilukaupunki. Vuonna 1999 tehdyn ulkoilukatselmuksen (Suomen Latu, SULKA I -projekti) perusteella Kokkolassa oli reitistöjä kohtuullinen määrä, mutta samalla ilmeni tarvetta parantaa niiden tasoa ja saavutettavuutta. Kokkolaan oli mahdollista luoda olemassa olevien reittien pohjalta monipuolinen ulkoilureittiverkosto. Tärkeimpinä kriteereinä pidettiin reitistön helppoa saavutettavuutta asuinalueilta sekä korkealaatuisten luonto- ja virkistytymismahdollisuuksien tarjontaa asukkaille ja matkailijoille. Myös ylläpitoon ja tiedottamiseen eri muodoissaan toivottiin vuonna 1999 jatkossa panostusta. Hyviä suunnitelmia ja hankkeita oli vireillä ja niiden menestyksenkäs toteuttaminen vaati tiiviimpää yhteistyötä eri hallintokuntien välillä, joilla kaikilla selvästi tuntui olevan halua ulkoiluasioiden kehittämiseen.

Kokkolassa on tehty viimeisen kymmenen vuoden aikana paljon töitä ulkoiluolosuhteiden kehittämiseksi. Erilaiset hankkeet kuten Kokkolan reittiverkoston yhtenäistäminen 2004–2006 sekä Kokkolan liikuntapoliittisen ohjelman luominen ovat omalta osaltaan linjanneet Kokkolan ulkoiluolosuhteiden kehittymistä. Määrällisesti hiihtolatuja määrä on kasvanut noin 40 kilometrillä ja ulkoilureittien määrä noin 36 kilometrillä (Taulukko 1).

Taulukko 2. Kokkolan tiettyjen ulkoilureittien pituuden muutos 2000 vs. 2007.

	Kilometriä 2000	Kilometriä 2007	Muutos
LADUT	95,1	134,7	39,6
ULKOILUREITIT	110,2	145,8	35,6

Viimeisen kymmenen vuoden aikana kunnan toimintaympäristössä on tapahtunut isoja muutoksia. Kuntaliitoksen myötä (Kokkola, Ullava, Kälviä ja Lohtaja) eri alojen, kuten myös ulkoiluolosuhteiden, erityisasiantuntemus on lisääntynyt Kokkolassa, joka nähdään positiivisena kehityssuuntana. Kuntaliitoksen myötä Kokkolaan liittyneiden alueiden ulkoilureittien kehittäminen on myös muuttunut konkreettiseksi haasteeksi. Ulkoilureitit eivät ole samantasoisia kuin kanta-Kokkolan alueella ovat ja verkosto vaatii tarkastelua. Kehittämistarpeita näiden uusien alueiden reiteillä on sekä maaston kunnossa että opasteissa ja viitoituksessa. ”Uusien” reittien myötä on syntynyt tarve yhdysreiteille, jotka liittäisivät kanta-Kokkolan ja uusien alueiden reitit toisiinsa.

Isoja muutoksia, jotka mahdollistavat ja samalla pakottavat avaamaan uusia suuntia esimerkiksi ulkoilun suhteen, on luvassa myös tulevaisuudessa. Isot väylät halkaisevat kaupunkia, mikä haittaa esimerkiksi yhtenäisten ulkoilureittien kehittämistä. Alikulut ovat ulkoilun näkökulmasta erittäin tärkeitä ja pitäisi huomioida mahdollisimman aikaisessa vaiheessa kaavoitusta.

Viimeisen kymmenen vuoden aikana Kokkola on myös ollut aktiivinen lähiliikuntapaikkojen kehittämisessä ja kunnan lähiliikuntapaikat ovat kehittyneet ja monipuolistuneet paljon. Esimerkiksi Halkokarin lähirinne oli yksi Länsi-Suomen lääninhallituksen lähiliikuntapaikkojen pilottihankkeista. Kokkolassa on pyritty myös kehittämään koulujen ja päiväkotien lähivirkistysmahdollisuuksia ja takaamaan maksimissaan 10 minuutin kävelymatkan lähimetsään tai -luontoon). Lähiliikuntapaikkarakentamisen tavoitteena on ollut, että koulujen peruskorjausten yhteydessä suunnitellaan myös koulujen pihat monipuolisiksi liikunnallisiksi kokonaisuuksiksi,

joissa kaikenikäiset viihtyisivät myös kouluajan ulkopuolella. Tämä on toteutunut muun muassa Mäntykankaan ja Hollihaan koulujen osalta. Kokkolassa on viimeisen kymmenen vuoden aikana panostettu myös melkoisesti ulkokenttiin ja nurmikenttiä onkin yhteensä 3500 m² per 1000 asukasta.

5.2 Tulevaisuuden haasteet

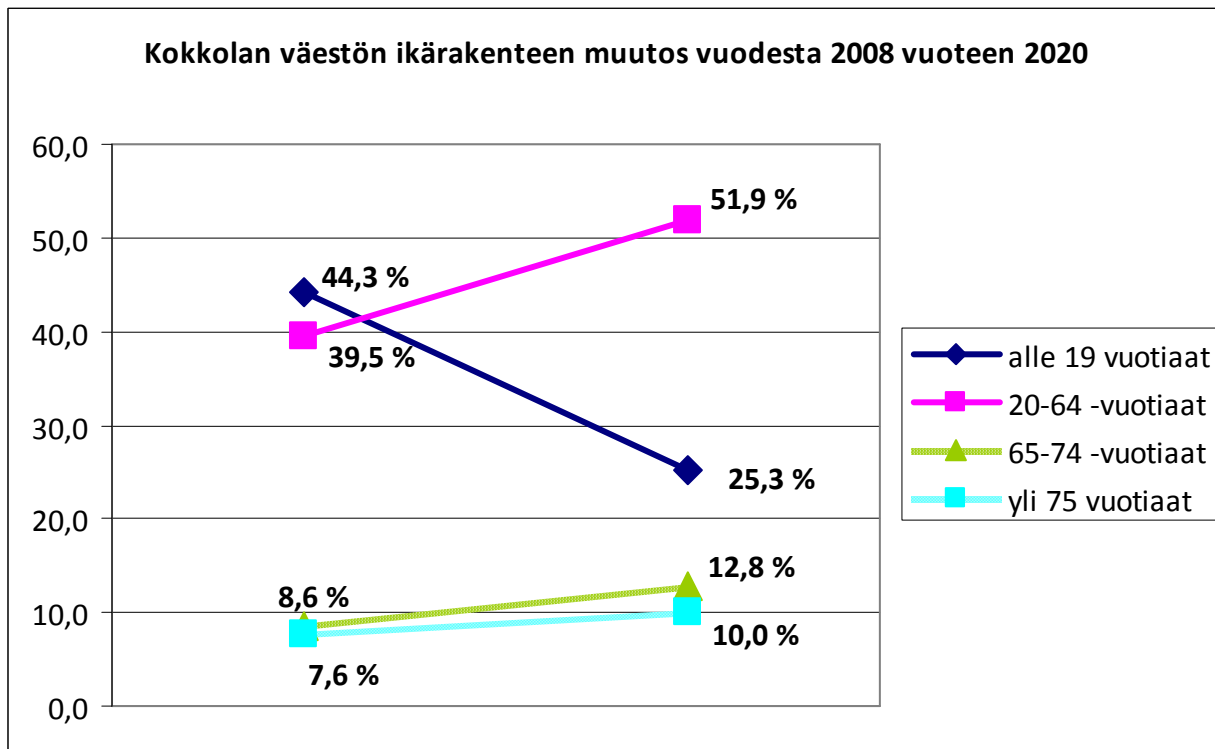
Kokkolan ulkoiluolosuhteiden toimintaympäristö muuttuu ajan myötä. Liikuntakulttuuri on laajentunut urheilusta kuntoilun kautta terveys- ja arkiliikuntaan. Ulkoilun ja liikunnan merkitys terveyden, hyvinvoinnin ja elämänlaadun lähteenä on vahvistunut. Liikunnalla ja ulkoilulla on todettu saavutettavan yksilötason terveyttä edistävien fyysisten, psyykkisten ja sosiaalisten vaikutusten lisäksi merkittäviä kansantaloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia. Liikunnalla ja ulkoilulla on keskeinen merkitys sosiaalisen ja psyykkisen hyvinvoinnin lisäämisessä, sillä harrastamiseen liittyviä motiiveja ja vaikutuksia terveyden ja hyvinvoinnin lisäksi ovat ilo, virkistys, sosiaalinen vuorovaikutus, rentoutuminen ja luonnosta nauttiminen. Liikunnan ja ulkoilun avulla vaikutetaan myönteisesti yhteisöllisyyden ja suvaitsevaisuuden lisääntymiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn sekä tasa-arvoisemman yhteiskunnan rakentumiseen.

Yhteiskunnallisesti liikunnalla ja ulkoilulla on keskeinen rooli yhä kasvavien väestöryhmien välisten terveyserojen kaventajana. On tärkeää, että kaikilla on yhdenvertainen mahdollisuus liikunnalliseen ja hyvinvointia edistävään elämäntapaan sekä elämysten ja yhteisöllisyyden kokemiseen liikunnan avulla.

Liikunta tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpitää työ- ja toimintakykyä, lisää ikäihmisten omatoimisuutta ja elämänhalua sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä. Kansalaiset suhtautuvat ulkoiluun ja liikuntaan myönteisesti, mutta myönteisestä ilmapiiristä ja tehdyistä toimenpiteistä huolimatta liikkumisen kokonaismäärä väestötasolla on kuitenkin vähentynyt ja polarisoitunut. Väestön ikärakenteessa sekä elämäntavoissa tapahtuvat muutokset asettavat lisääntyviä haasteita olosuhteiden kehittämiseksi.

Vuonna 2020 Kokkolassa on Tilastokeskuksen ennusteen mukaan 6,6 prosenttia enemmän eläkkeellä olevia (Kuvio 4), joilla vapaa-aikaa on enemmän ja joiden toimintakyvyn ylläpitämisen merkitys kasvaa koko ajan. Samalla alle 19 -vuotiaiden määrä tulee laskemaan merkittävästi. Vaikka 20–64 -vuotiaiden määrä jatkaa kasvuaan, on tämän työssäkäyvän väestön osan toimintakyky yhä tärkeämpi: noin puolet kunnan väestöstä elää työssäkäyvän väestön verotuloilla. Ikärakenteen muutosten rinnalla kulkee Kokkolan väkiluku, jonka on ennustettu kasvavan vuoden 2008 lopun 45 644 asukkaasta 49 177 asukkaaseen vuoteen 2020 mennessä.

Kuvio 4. Kokkolan väestön ikärakenteen muutos 2008–2020.

Tapahtuva väestörakenteen muutos vaikuttaa ulkoilupalvelujen kysyntään ja tulisi vaikuttaa myös niiden tarjontaan. Esteettömyys-, turvallisuus- ja saavutettavuus-vaatimukset kasvavat. Nämä laatutekijät ovat samalla kaikkien väestöryhmien edun mukaisia. Esimerkiksi esteettömät lähivirkistysmahdollisuudet palvelevat sekä erityisryhmien, ikääntyvän väestön että lapsiperheiden etuja. Ikääntyvän ja erityistoimia vaativien väestöryhmien (liikuntaesteiset, pitkäaikaissairaat, maahanmuuttajataustaiset, työttömät jne.) kasvu luovat myös tarpeita suunnata enenevässä määrin liikuntapalveluja ja -tiloja näille väestöryhmille. Liikuntakäyttäjien eriytyminen näkyy selvimmin lasten ja nuorten kohdalla; niin liikunnallisesti hyvin aktiivisten kuin liikkumattomien määrät ovat kasvaneet. Lasten ja nuorten liikunnan harrastamisen tukemisella monipuolisten mahdollisuuksien avulla ja liikunnallisen elämäntavan omaksumisella voidaan vaikuttaa positiivisesti pitkälle tulevaisuuteen.

Liikuntakäyttäjien elämäntavoissa ja lajitarjonnassa tapahtuvat muutokset luovat paineita myös liikuntapaikkarakentamiselle. Liikuntapaikoissa painopiste suuntautuu perus- ja lähiliikuntapaikkoihin ja monikäyttöisiin liikuntatiloihin. Yhdyskuntarakennetta ja arkiympäristöä kehitetään liikkumista suosivaksi. Liikunta- ja ulkoilumahdollisuudet ovat yksi tärkeimmistä asuinpaikan valintaan vaikuttavista tekijöistä. Vapaa-ajalle asetettavat toiveet ja odotukset kasvavat edelleen, jolloin asiakkaiden laatu-tietoisuus ja odotusarvot liikunnan palvelutarjontaa kohtaan lisääntyvät.

Myös väestön muuttoliike kohti kasvukeskuksia muuttaa kuntien toimintaympäristöä. Väestön muuttoliike edellyttää kunnilta yhä enemmän tietoa ja ennakointia. Vasta tehdyn Kokkolan viheralueohjelman selvityksen mukaan lapsiperheet muuttavat Kokkolassa yhä enemmän uusille asuinalueille ja keskustassa väestön keski-ikä nousee. Tämä edellyttää lapsiperheille soveltuvia ulkoilupaikkoja uusilla asuinalueilla (lähimetsät ja lähiliikuntapaikat) siinä missä keskustassa on panostettava esteettömyyteen, saavutettavuuteen ja pyöräteiden hyvään kuntoon.

Eri hallintokuntien ja toimijatahojen välinen avoin ja ennakkoluuloton yhteistyö sekä hallintokulttuurin muuttaminen yhä osallistuvampaan suuntaan avaavat uusia, synergiaetuja

tuottavia toimintatapoja vastata eri käyttäjäryhmien asettamiin palvelutarpeisiin. Liikunnallisuuden ja ulkoilun lisäämiseksi tarvitaan eri toimijoiden sitoutumista asian edistämiseen, yhteistyön tehostamista seurojen ja eri järjestöjen kanssa sekä kansalaisten liikunnallisen omavastuun lisäämistä. Kattavalla ja monipuolisella palveluverkolla voidaan vaikuttaa positiivisesti alueen vetovoimaisuuteen ja palvelujen saavutettavuuteen. Yhä kansainvälistyvämmässä ja monikulttuurisemmassa toimintaympäristössä toimittaessa keskeiseen asemaan nousevat myös erilaiset teknologiset ratkaisut ja niiden sovellusmahdollisuudet, kestävän kehityksen mukaiset ja tasa-arvoisuutta edistävät toimintaperiaatteet, kansalliset ja kansainväliset lainsäädännölliset normit ja velvoitteet sekä globalisaatioon liittyvät kysymykset.

6 TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Kokkolan ulkoilutyöryhmä ehdottaa tämän selvityksen perusteella seuraavia toimenpiteitä Kokkolan ulkoiluolosuhteiden edistämiseksi.

Ulkoilun yhteistyön tiivistäminen

Kokkolan kaupungin ja hallintokuntien ulkoiluun ja liikuntaan linkittyvien strategisten kirjausten tavoitteisiin päästään vain yhteistyön avulla. Kokkolassa vastuu ulkoiluolosuhteiden ylläpidosta jakaantuu liikuntatoimen, teknisen toimen ja ympäristötoimen kesken. Kaavoituksella on näiden lisäksi erittäin keskeinen rooli yhdyskunnan ja tätä kautta olosuhteiden suunnittelussa ja Kokkolan ulkoiluverkoston kehittämisessä. Ulkoilutyöryhmän keskustelujen perusteella yhteistyö hallintokuntien välillä toimii tarvittaessa hyvin, mutta edelleen kaavoituksen parissa toimii erilaisia maankäyttöön liittyviä työryhmiä joista puuttuu liikunnan edustus. Kyseinen edustus on välttämätön ainakin asioissa, jotka koskevat liikkumista. Toimenpiteitä yhteistyön kehittämiseksi on myös jo tehty Sulka II -hankkeen alettua. Kevään 2010 aikana puistot ja liikuntapaikat saivat edustajan mukaan maankäyttötyöryhmään. Edelleen tarvitaan myös muita keinoja hallintokuntien sisäiseen tiedonvälitykseen. Työryhmä ehdottaakin ulkoilutyöryhmän työskentelyn jatkamista puolivuositaisella tapaamissyklillä. Liikuntatoimi on aluksi luvannut ottaa vastuun kokousten organisoinnista.

Myös kolmannen sektorin kanssa tehdään yhteistyötä. Kylätoimikunnat, urheiluseurat, metsästysseurat, kalastuskunnat ja ylläpitävät reittejä, latuja ja taukopaikkoja hoitosopimuksilla, jotka ovat sekä kunnalle että yhdistykselle etu. Talkoohenki on siis vielä voimissaan ainakin maaseudulla mutta sitä ei pidä ottaa itsestäänselvytenä, vaan pyrkiä kiittämään ja kannustamaan yhdistyksiä. Kolmannen sektorin osallistuminen kaavoitusprosessiin tai esimerkiksi kevyen liikenteen väylien suunnitteluun koetaan kolmannen sektorin edustajien mukaan haastavaksi ja työlääksi.

Kokkolan ulkoilupaikkojen kunto- ja hoitoluokitus

Ulkoilutyöryhmän keskusteluissa ja Sulka II -hankkeen ulkoilupaikkojen nykytilan arvioimisen yhteydessä esiin nousi tarve Kokkolan ulkoilupaikkojen kunto- ja hoitokartoitukselle. Kunto- ja laatukartoituksen avulla kaikille ulkoilupaikoille pystyttäisiin luomaan yhtenäinen tieto ulkoilupaikan kunnosta ja sen ylläpidon tasosta ja frekvenssistä. Ulkoilupaikkoja hallinnoi Kokkolassa ympäristötoimi, liikuntatoimi ja tekninen palvelukeskus ostopalvelujen ja kolmannen sektorin avustuksella. Ulkoilupaikkojen kunto- ja laatuluokitus on tarpeellinen kriteeri ylläpidon ja kunnan tilaamiselle ja ulkoilutyöryhmä ehdottaa kunto- ja laatuluokituksen tekemistä Kokkolan ulkoliikuntapaikoille Kokkolan viheralueohjelman (2010–2019) esimerkin mukaisesti.

Kokkolan pyörätieverkoston kehittäminen

Selvityksen asukaskyselyn perusteella vaikuttaisi, että Kokkolan pyörätieverkosto tulisi kartoittaa sekä pyöräilyn että rullaluistelun ja -hiihdon näkökulmista ja tätä kautta lähteä rakentamaan yhtenäistä pyörätieverkostoa uuteen Kokkolaan huomioiden varsinkin reuna-alueet (Kartta 1). Myös ulkoilutyöryhmässä todettiin tarve pyöräreittien kehittämiselle. Pyöräreittien kehittämisessä tulee keskittyä ennen kaikkea niiden laatutasoon ja sen nostamiseen. Tutkimusten mukaan pyörätiet ja kevyen liikenteen väylät ovat yksi käytetyimmistä ulkoilupaikoista. Lisäksi selkeä puute Kokkolassa on pyöräilykartan puuttuminen. Myös talvipyöräilyn olosuhteet tulee ottaa kehittämisessä huomioon. Ulkoilutyöryhmä ehdottaa pyöräilykartan teettämistä ensi tilassa ja

kunnan pyörätieverkoston kehittämistä Pyöräilykuntien verkoston kanssa aloitettavan selvitysprosessin avulla. Kokkola liittyi verkoston jäseneksi vuoden 2010 alussa.

Kokkolan reittiverkoston kehittäminen

Kuntaliitoksen myötä Kokkolan ulkoilureittien suhteen kehittämistä kaivattaisiin etenkin nykyisiä reittejä yhdistävien reittien suhteen (Kartta 2). Neljän eri kunnan rajat ylittävä reittiverkosto tulee olla kunnan tavoitteena. Kokkolan, Kälviän, Ullavan ja Lohtajan reittien kunnon, sijainnin ja saavutettavuuden arviointi on ajankohtainen asia, jolla varmistetaan kunnan reittiverkoston tasapuolisuus. Ullavajärven kiertävästä reitistä on olemassa jo alustava suunnitelma. Tätä kautta uuden Kokkolan ulkoilumahdollisuuksien tasa-arvoisuus ja saavuttavuus myös paranevat. Ulkoilutyöryhmä ehdottaa kunnan reittiverkoston kehittämishanketta: verkoston tarkastelua ja kehittämistä varsinkin Kälviän, Lohtajan ja Ullavan alueilla. Tämän yhteyteen voidaan liittää edellä mainittu ulkoilupaikkojen kunto- ja hoitoluokitus.

Yksittäisten kohteiden tarve

Selvityksen perusteella Kokkolasta puuttuu esteetön pyörätuolireitti, joka on lähellä keskusta-alueita ja helposti saavutettavissa. Tällä hetkellä ainoa reitti on saaristossa. Tämän lisäksi on kolme esteetöntä kalastuslaituria. Kuten jo edellä todettiin, kaupungin väestö ikääntyy ja juuri tämä ikäryhmä myös muuttaa kohti kasvukeskustaa: esteettömälle luontoreitille on tarvetta. Ulkoilutyöryhmässä reitin sijoittamista on jo pohdittu. Muista kunnista Sulka II -hankkeen myötä kerättyjen hyvien käytäntöjen perusteella esteetön reitti kannattaa rakentaa jo olemassa olevasta reitistä tai sen osasta. Esteettömyydellä parannetaan reitin tasoa, mutta edelleen sen käyttäjäryhmään voivat kuulua sen alkuperäiset käyttäjät. Myös kustannuksen ovat erittäin pienet, jos kohde valitaan huolella. Yhtenä puolivuositain kokoontuvan työryhmän tavoitteena on viedä esteettömän reitin ideaa eteenpäin. Ulkoilutyöryhmä totesi myös esteettömän reitin olevan tärkeä imagotekijä Kokkolalle. Esteetön luontopolku on suunnitteilla Villa Elban alueelle.

Selvityksen perusteella matkaluistelureitti on myös kohde, johon kaupungin tulee edelleen kiinnittää huomiota. Nykyisellään rataa on hoidettu yksityisen toimesta koska meren jälle aurattu reitti on kaupungin vastuunäkökulmasta liian haastava yhtälö. Matkaluistelureitti on ollut hyvin suosittu ja kysytty palvelu. Matkaluistelureittejä onkin Suomessa jo yli sadassa kaupungissa ja niiden suosio kasvaa koko ajan. Huomioitavaa kuitenkin on, että matkaluistelureittien suunnittelussa on, että meri ja järvi eroavat toisistaan merkittävästi. Kyseisen reitin suhteen todettiin myös olevan selvityksen tarvetta sekä sen sijoittamiskohteen että matkaluistelureittien toteuttamiseen liittyvien hyvien käytäntöjen suhteen.

Selvityksen perusteella uusi ratsastusreitti on myös kohde, jolle kunnassa on ollut tarvetta jo monta vuotta. Ratsastusreitin tarpeesta keskusteltiin jo edellisen Sulka I -hankkeen yhteydessä. Uudelle ratsastusreitille on olemassa suunnitelma ja ulkoilutyöryhmä toivoo suunnitelman etenevän lähitulevaisuudessa.

Karttamateriaalien ja tiedottamisen kehittäminen

Selvityksen perusteella kuntaliitoksen myötä Kokkolan karttamateriaalit ovat vanhentuneet ja vaativat päivittämistä uuden Kokkolan alueen suhteen. Edellä mainitun reitti- ja pyörätieverkoston kehittämisen yhteydessä Kokkolaan tulisi tuottaa uusi ulkoilukartta. Kokkolassa on myös tarvetta jo edellä mainitulle paperiselle pyöräilykartalle. Erillinen pyöräilykartta on ollut tavoitteena jo pitkään ja pyöräilykartta onkin mainittu vuoden 2010 tavoitteissa.

Paperisten karttamateriaalien rinnalla työryhmä näkee tärkeänä sähköisen informaation kehittämisen. Kokkolan ulkoiluinformaatio tulisi asukkaan näkökulmasta keskittää yhteen paikkaan, jossa ylläpitovastuusta on sovittu. Työryhmässä sovittiin eri hallintokuntien informaation siirtämisestä aluksi yhteen paikkaan, jonka ylläpitovastuusta on sovittu. Työnimeksi kohteelle annettiin www.kokkola.fi/ulkoilu. Tätä kehittämistyötä on tarkoitus jatkaa hankkeessa toimenpiteenä esitetystä puolivuositain kokoontuvassa ulkoilutyöryhmässä.

Myös Kokkolan paikkatietojärjestelmää tulee kehittää edelleen. Nykyisellään paikkatietojärjestelmä on raskas ja sisältää paljon tietoa suhteessa järjestelmän kapasiteettiin. Kuitenkin paikkatietojärjestelmä on yksi tärkeimmistä keinoista tuottaa tietoa asukkaalle kunnan ulkoilupaikoista.

LÄHTEET

Kirjalliset lähteet

Kokkolan reittiverkoston yhtenäistäminen 2004-2006. Loppuraportti. Kokkolan kaupunki, Länsi-Suomen Ympäristökeskus ja Työvoima- ja elinkeinokeskus.

Kokkolan ulkoiluolosuhteiden asukaskysely 2010. Sulka II -hankkeen raportti. Suomen Latu ry.

Fogelholm, M., Paronen, O. & Miettinen, M. 2007. Liikunta -Hyvinvointipoliittinen mahdollisuus. Suomalaisen terveystiliikunnan tila ja kehittyminen 2006. Sosiaali- ja terveysministeriön selvityksiä 2007:1. Helsinki.

Kansallista liikuntaohjelmaa valmisteleva toimikunta. 2007. Liikunta valintojen virrassa. Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:13.

Kansallinen liikuntatutkimus 2005–2006. Aikuisliikunta. SLU:n julkaisusarja 2006:6.

Kohti kestäviä valintoja. Kansallisesti ja globaalisti kestävä Suomi. Kansallinen kestävä kehityksen strategia. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 2006:5.

Hentilä, H-L. & Joki-Korpela, L. 2004. Liikunnan olosuhteet yhdyskuntasuunnittelussa ja kaavoitusprosessissa. Esiselvitys. Oulun yliopisto. Arkkitehtuurin osasto. Yhdyskuntasuunnittelun laboratorio. Julkaisu AO B 25.

Hentilä, H-L. & Joki-Korpela, L. 2005. Liikunta osaksi yhdyskuntasuunnittelua. Projektiraportti. Oulun yliopisto. Arkkitehtuurin osasto. Yhdyskuntasuunnittelu.

Hentilä, H-L. & Kangas, J. 2008. Liikunnan ja virkistystyksen yleissuunnitelma – Kokkolan seutu. Oulun yliopisto. Arkkitehtuurin osasto. Yhdyskuntasuunnittelun laboratorio. Julkaisu C118. Liikunta ja elinympäristö -hanke.

Liikuntapaikkarakentamisen suunta 2011. Opetusministeriö. Opetusministeriön julkaisuja 2008:45. *Liikkuva ja hyvinvoiva Suomi 2010-luvulla. Ehdotus kansalliseksi liikuntaohjelmaksi julkisen ohjauksen näkökulmasta.* Opetusministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2007:17.

Liikuntatoimi tilastojen valossa. Perustilastot vuodelta 2007. Opetusministeriön julkaisuja 2009:6.

Luoto, K. 2007. Liikuntaharrastusten luonnonvarojen kulutuksen arviointi MIPS -menetelmällä. Helsingin yliopisto.

Lähiliikuntapaikkojen arviointitutkimus. 2007. Nuori Suomi ry:n julkaisusarja.

Pelkonen, J. & Tyrväinen, L. 2005. Kaupunkiviheralueiden koetut arvot ja merkitys asukkaille Länsi-Vantaalla. Helsingin yliopisto. Metsäekologian laitos.

Sievänen T. (toim.) 2001. Luonnon virkistyskäyttö 2000. LVVI -tutkimus 1997–2000. Metsäntutkimuslaitoksen tiedonantoja 802, 2001. Vantaan tutkimuskeskus.

Ulkoilumahdollisuudet Suomen kunnissa. SULKA I -projektin loppuraportti 2002. Suomen Latu ry.

Valtioneuvoston periaatepäätös terveyttä edistävän liikunnan ja ravinnon kehittämislinoista.
Sosiaali- ja terveysministeriö. Sosiaali- ja terveysministeriön esitteitä 2008:10.

Vantaan liikuntapaikkasuunnitelma vuosille 2009 – 2025. 2009. Vantaan kaupungin paino. Vantaan kaupunki, vapaa-aika ja asukaspalvelut.

Sähköiset lähteet

Kansanterveyslaki 2004. URL < <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1972/19720066>>

Kokkolan kaupungin strategia. Kaupunginvaltuusto 26.10.2009. URL
<https://www.kokkola.fi/hallinto/strategiat/kaupungin_strategia/>

Kokkolan liikuntapoliittinen ohjelma vuosille 2003-2013. URL
<https://www.kokkola.fi/hallinto/strategiat/liikuntapoliittinen_ohjelma/fi_FI/liikuntapoliittinen_ohjelma/>

Kestävän kehityksen linjaukset kunnissa ja Suomen Kuntaliitossa. Kuntaliiton hallitus 12.12.2001.
URL <http://www.kunnat.net/k_perussivu.asp?path=1;29;356;1987;67816>

Keski-Pohjanmaan hyvinvointistrategia 2015. Keski-Pohjanmaan liitto.
URL < http://www.keski-pohjanmaa.fi/tiedostot/Keski-Pohjanmaan_hyvinvointistrategia_2015.pdf>

Kokkolan kaupungin viheralueohjelma 2010-2019.
URL <<http://kokwww.kokkola.fi/dynastia/kokous/KOKOUS-3027-6-Liite-3.PDF>>

Liikunta ja elinympäristö. URL <<http://www.oulu.fi/liikunnanolosuhteet/taustaa.html>>

Liikuntalaki 1998.
URL <<http://www.finlex.fi>>

Maankäyttö- ja rakennuslaki 1999. URL <<http://www.finlex.fi>>

Metsäntutkimuslaitos. Metsästä hyvinvointia -tutkimusohjelma. URL
<<http://www.metla.fi/ohjelma/hyv/>>

Liikuntapaikkatutkimus. 2008. Suomen Ladun TNS -gallupilta tilaama tutkimus. URL
<http://www.suomenlatu.fi/pdf/jarjesto/liikuntapaikat_tutkimus_01-2008.pdf>

Tyrväinen L., Silvennoinen H., Korpela K. & Ylen M. 2007. Luonnon merkitys kaupunkilaisille ja vaikutus psyykkiseen hyvinvointiin. Metlan työraportteja 52:57–77. URL
< <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2007/mwp052.htm>>

Ulkoilufoorumin kannanotto 19.5.2005. URL <<http://suomenlatu.fi/?S0108>>

Ulkoilulaki 1973. URL <<http://www.finlex.fi>>

Valtioneuvoston periaatepäätös liikunnan edistämisen linjoista. Liite 2. 2008. URL
<<http://www.minedu.fi>>

World Health Organisation. URL < <http://www.who.int/publications/en/>>

LIITTEET

Ulkoilupaikkojen nykytilaa on arvioitu kiitettävä-hyvä-tyyydyttävä-huono -asteikolla. Numeerisesti merkityt talvi- ja kesäluokat ovat ympäristötoimen arvioita omista kohteistaan. Luokkien 1–3 arvot selvityksen lopussa.

Liite 1. Kokkolan erilaiset reitit, polut, radat ja ladut.

MAASTOLIIKUNTAPAIKAT	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Ulkoilu- ja retkeilyalueet	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Halkokarin lähiliikuntakeskus				Liikuntatoimi			
Valaistu kuntopolku/latu	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Lahnakosken hiihtolatu	1,5		Valaistu hiihtolatu	GIF	Ei kesäkäyttöä	2	
Ridankylän hiihtolatu		Kälviä	Valaistu hiihtolatu	Liikuntatoimi	Ei kesäkäyttöä	2	Viitoitus
Alaviirteen kuntorata	2	Lohtaja	Valaistu kuntopolku –latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Leventäminen, pohjustus
Erkkilän kuntorata	2	Lohtaja	Valaistu kuntopolku –latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	
Eskelin kuntorata	2,2	Lohtaja (osittain Kannus)	Valaistu kuntopolku –latu, ympärivuotinen käyttö				
Kirkonkylän kuntorata	2	Lohtaja	Valaistu kuntopolku –latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi	Tyydyttävä	Tyydyttävä	valaistun yhteyden tarve Houraattiin. Levennys ja parkitus
Kirkonkylän kuntorata	1	Ullava	Valaistu kuntopolku –latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	
Rahkosen kuntorata	2,2	Ullava	Valaistu kuntopolku –latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	
Houraati	5,7	Lohtaja	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi	Hyvä	Hyvä	Parkitus ja kuntoiluvälineet. Lumetus. Ampumahiihto - alikulku!
Ruotsalon kuntopolku-latu/koulun kuntorata	2,5	Kälviä	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi		tyydyttävä	pintaus

Rytikankaan kuntopolku-latu	5,4	Kälviä	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi		Hyvä	Pidennetty ja levennetty maakuntaviestiä varten, Wc:t toivotaan, osin kesken
Jokilaakson kuntopolku-latu	1,5	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/K V		Hyvä	
Kirkonmäen kuntopolku-latu	1,1	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/t ek.palv.	hyvä	Hyvä	
Knivsundin kuntolatu	1,7	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	GIF			
Köykarinmäen kuntopolku-latu	5,0	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/t ek.palv.		Hyvä	
Långön kuntolatu	1,5	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	GIF			
Patamäen kuntopolku-latu	1,8	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/t ek.palv.	huono	Tyydyttävä	paikka jäänyt "sumppuun", en näe tärkeänä kehityskohteena
Sokojan kuntolatu	2,5	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	GIF	2	Hyvä	
Vitsarin kuntopolku-latu	0,5	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/G IF	Ei kesäkäyttöä	Huono /2	
Ykspihlajan kuntopolku-latu	1,8	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/R eima		Hyvä /2	TA 2010: leventäminen, tasoittaminen. Kuntoiluvälineet
Halkokarin kuntopolku-latu	2,0	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/t ek.palv.		Hyvä / 1	välimatka merkkien uusiminen, osa puuttuu ja reitti muuttunut aiemmasta
Santahaan kuntopolku-latu	6,0	Kokkola	Valaistu kuntopolku-latu, ympärivuotinen käyttö	Liikuntatoimi/t ek.palv.	hyvä	Hyvä	alkuvuoden hiihto-olosuhteet pystyttävä varmistamaan. Suositettu hiihtopaikka.

Valaisematon hiihtolatu	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Öja	18	Kokkola	Hiihtolatu	Liikuntatoimi			
Erkkilä-Ohtakari	7	Lohtaja	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	Levennys ja pohjustus
Halkokari-rastimaja		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi	tyydyttävä	hyvä	kesäkäyttöön reitti paikoin tosi märkä, vaatii toimenpiteitä kosteisiin kohtiin sekä reitin pahimpien möykkyjen tasaamisen koneellisesti
Houraati-Karhi	5	Lohtaja	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	Pohjustus
Karhi-Marinkainen	5	Marinkainen	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	Levennys
Lohtajan Kirkonkylä-erkkilä		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	Levennys
Oivu-Lahnakoski		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi			
Rastimaja-Trullevi		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi	tyydyttävä		reittiosuus pitää käydä koneellisesti läpi ja tasata pahimmat möykyt pois ja tarvittaessa ajaa täyteaata pahimpiin paikkoihin. Muutamalle ojarummulle olisi tilausta. Saadaan vedettyä latu vähemmälläkin lumella jos reitti on tasainen.
Veikko vionojan koulu-Hirvikämpä		Ullava	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi			
Köykäri-Isokoski	6,5	Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km	Liikuntatoimi/GIF	hyvä	1	
Palman hiihtolatu		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km, raivattu latu-ura	Reima			
Patamäki-Laajahti		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km, raivattu latu-ura	Liikuntatoimi	tyydyttävä		
Perhonjoen hiihtolatu		Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km, raivattu latu-ura	Liikuntatoimi			

Rödsön hiihtolatu	1,8	Kokkola	Hiihtolatu, pituus <=10km, raivattu latu-ura	Kyläyhdistys		Tyydyttävä	
Rytikangas- Klapuri hiihtolatu		Kälviä	Hiihtolatu, pituus 10km, latu-ura	Liikuntatoimi		tyydyttävä	
Sokoja-Oivu		Kokkola	Hiihtolatu, pituus 11km	Liikuntatoimi	tyydyttävä		
Rytikangas- Ridankylä hiihtolatu		Kälviä	Hiihtolatu, pituus 22km	Liikuntatoimi		tyydyttävä	
Kotkamaa	1,4		Hiihtolatu	Asukasyhdistys		2	
Jäälatu	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Elba-Leirintäalue	1,5		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Harrbåda-Elba	1,8		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Helskäret-Poroluoto	5,4		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Leirintäalue-Rastimaja	4,0		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Poroluoto-Trullevi	8,5		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Rastimaja-Helskäret	2,6		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Trullevi-Harrbåda	4,0		Jäälatu	Liikuntatoimi/tek. palv.		3	
Vanhan satamanlah. luisteluareitti	12		Jäälatu			3	
Valaisematon kuntopolku/-rata							
Vanhan Kallen kinttopolku	5	Kokkola	Kuntopolku-latu, ympärivuotinen	Liikuntatoimi	2	2	
Laajalahden kuntopolku-latu		Kokkola	Valaisematon kuntopolku/latu, ympärivuotinen	Liikuntatoimi	tyydyttävä	Tyydyttävä	romukasat pois maastosta

Peltokorven kuntopolku-latu	1,5	Kälviä	Valaisematon kuntopolku-latu, ympärivuotinen	Liikuntatoimi		tydyttävä	
Karhin kuntosrata	2	Lohtaja	Valaisematon, luonnonpohja	Liikuntatoimi		Tyydyttävä	
Laajalahti	3,0	Kokkola	Kuntorata	Liikuntatoimi	2	2	rakennelmat eivät pysy siisteinä, rantaan johtavat pitkospuut huonossa kunnossa, vanhat maahan kaatuneet rakennelmat (uimakopit, wct) pitää korjata ensi tilassa pois.
Santahaka lisälenkki	4,7	Kokkola	Kuntorata	Liikuntatoimi	2	2	
Alikylä-Majakangas	5,5	Ullava	Kuntorata	Tekn./puistot ja liikuntapaikat			
Houraati-Lohtajan kirkonkylä	4,5	Lohtaja	Kuntorata	Tekn./puistot ja liikuntapaikat			Pohjan tasaus ja haketus, valaistus. Olisiko taukopaikan tarve esim. risteyksessä: Houraatti-Karhi-Kirkonkylä
Kirkonkylä-Erkkilä	4	Lohtaja	Kuntorata	Tekn./puistot ja liikuntapaikat			
Retkeilyreitit ja -ladut	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Lahnakoski - Oivu yhdyslatu	5,5		Retkiladut	GIF Sää/Liik.toimi		2	
Trullevi	13		Retkiladut	KTU/Liikuntatoimi		1	
Sokoja	10,0		Retkiladut	Liik.toimi/GIF Sää krets		hyvä	
Harrbåda	6,0		Retkiladut	Liikuntatoimi		2	
Santahaka-Laajalahti	7,5		Retkiladut	Liikuntatoimi		2	
Perhonjoen ulkoilureitti	13,2		Retkiladut	Ympäristöpalvelut		1	
Lahnakoski-Oivua yhdysreitti	4,5		Ulkoilu- ja retkeilyreitit		2		

Kälviän vaellusreitti	22	Kälviä	Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Kälviän 4H/tekn./puistot ja liikuntapaikat.	huono		Hoidon parantaminen, olisiko reitin lyhentämisellä mahdollista saada "laadukkaampi" hoidettu reitti ? olemassa olevat taukopaikat pystyisi sisällyttämään lyhyempäänkin reittiin, viitoitusten ja reittimerkintöjen uusiminen
Karipolku	7,4	Lohtaja	Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Lohtajan 4H/liikuntatoimi			Hoidon parantaminen, "perusparannus" koko reitille, viitoitusten ja reittimerkintöjen uusiminen
Perho Penninkilampi- Valkeinen	14		Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Vihersuunnittelu- ja metsäpalvelut, Ympäristöpalvelut			opasteet maastoon
Perhonjoen ulkoilureitti	13		Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Ympäristöpalvelut	1		
Håkin lenkki	12		Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Öja hembygdsörening /GIF Öja Krets/ympäristöpa lvelut/liikuntapalv elut	3		taukopaikka reitille
Knivsundin ulkoilupolku	10		Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Öja hembygdsörening /GIF Öja Krets/ympäristöpa lvelut/liikuntapalv elut	2		
Sokojan ulkoilupolku			Ulkoilu- ja retkeilyreitit				
Öjan saaristopolku	21		Ulkoilu- ja retkeilyreitit	Öja hembygdsörening /GIF Öja Krets/ympäristöpa lvelut/liikuntapalv elut	2		Bergöflaganin pitkospuut lahonneet, kokonaisuudessaan uusittavat, muilta osin hyväkuntoisen reitin sulkeminen uhkana

Luontopolut	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Laajalahti	3,5		Luontopolut	Ympäristöpalvelut	1		tydyttävä, luontopolun varrella ja mahdollisesti yksityismailla tehdyt hakkuut ovat heikentäneet luontopolun statusta
Rummelö-Harrbåda	3,5		Luontopolut	Ympäristöpalvelut	1		
Tankar	1,0		Luontopolut	Ympäristöpalvelut	1		
Jokilaakso	1,5		Luontopolut	Ympäristöpalvelut /Jokilaakson koulu	2		
Skomakarsviken	3		Luontopolut	Öja hembyggs-förening rf.	3		
Vattajan dyyniluontopolku	1,5	Lohtaja	Luontopolut	Metsähallitus	hyvä		
Vatungin luontopolku	1,5		Luontopolut	Metsähallitus	hyvä		
Ohtakarin luontopolku	1,5	Lohtaja	Luontopolut	Osakaskunta/ympäristöpalvelut			
Oivun muinaismuistopolku	6,5		Luontopolut	Oivun kyläyhdistys/ympäristöpalvelut	2		
Maastopyöräilyreitit	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Santahaka-Sannanranta	12			Kammenkiertäjät ry			
Ratsastusreitit	KM	SIJAINTI	LIIKUNTAPAIKAN TYPPI	VASTUU-TAHO	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	KEHITTÄMISEHDOTUS
Heimari	4						
Matkaluistelu-reitti, Luistelutiet / -polut							kehityskohde
Pyörätuolireitit							kehityskohde, toivotaan lisää pidempiä reittejä
Tankar	1		Pyörätuolireitti	Liikuntapalvelut/ympäristöpalvelut			

Liite 2. Kokkolan ulkoilun taukopaikat, tukikohdat, kalastusalueet ja veneilyn tukikohdat.

	NYKYTILA	VASTUUTAHO	KEHITTÄMISEHDOTUS
Kalastusalueet ja -paikat			
Potti		Ympäristöpalvelut	
Vittsarin Shell		Ympäristöpalvelut	
Hickarö		Ympäristöpalvelut/ Liikuntapalvelut	
Seitsemän sillan kalastuskartta		7 sillan saaristo ry	
Veneilyn tukikohdat			
Elba		KP:n purjehtijat	
Alaviirteenlahti		Alaviirteen osakaskunta	
Ohtakari		tekninen palvelukeskus/ Lohtajan kalastajainseura	
Karhi		Lohtajan kalastajainseura	
Mansikkakari		Lohtajan kalastajainseura	
Rytikari,		Kälviän-Ullavan osakaskunta	
Konginkar		Kälviän-Ullavan osakaskunta	
Poroluodonkari,		Tekninen palvelukeskus/Kälviän-Ullavan osakaskunta	
Háapala		Tekninen palvelukeskus	
Ryöpäs		Tekninen palvelukeskus	
Ahoniemenlahti		Tekninen palvelukeskus	
Vareslahti		Tekninen palvelukeskus	
Lahnakoski		Lahnakosken kylä- toimikunta	
Långön		Öja	
Mustakari		GSF	
Möller			
Potti		Liikuntapalvelut	
Suntin suu		Liikuntapalvelut	

Trullevi,kalasadama		Liikuntapalvelut	
Trullevi,pienvenesatama		Liikuntapalvelut	
Trullevi,Rastimaja K	grillikatos	Kokkolan Latu	
Vittsarin Shell K		Ympäristöpalvelut	
Tauko-, yöpymis- ja ruuanlaittopaikat			
Remmargrundet	wc, jäteastia, venelaituri,infopiste, autiotupa, grillikatos	Skargårdsrådet sf	grillikatoksen penkkien uusiminen
Poroluodonkari	laavu	Kälviän Ullavan osakaskunta	
Rimmi	laavu	Jokilaakson metsästysseura	
Södra Trutklippan	grillikatos,wc, varaustupa	Kokkolan kalastajainseura/ympäristöpalvelut/ Kokkolan matkailu	
Kalvholmen	avotakka, autiotupa	Öja hembyggs-förening rf.	
Poroluoto	wc, grillipaikka,venelaituri	Tilapalvelut, liikuntapalvelut	puuvajan uusiminen, autiotuvan pintaremonttia
Tankar	wc, jäteastia+lajittelu, kahvila,vierasmaja,laavu, grillikatos, hylkeenpyyntimuseo	Kokkolan matkailu	
Jääkäritupa, Bergöflagan (Igor Sandmannin tupa)	wc, varaustupa, museo	Öja hembyggs-förening rf.	
Korvgräven		Öja jaktklubb och naturkyddsförening rf.	
Lillpotten	wc, jäteastia, pressukota	GIF, Såka krets rf.	paikat hyvässä kunnossa, roska-astian ja laiturin pöydän uusiminen, molemmat todella huonokuntoisia
Isokoski	wc, kanoottiranta,infopiste, kota, puulato	Ympäristöpalvelut/	
Äijänsaari	wc, kota, puulato, kanoottiranta	Ympäristöpalvelut/ Vittsarin osakas/ kalastuskunta	säännöllinen polttopuutoimitus ettei kotaa ja ympäröivää luontoa käytetä polttopuina
Rastimaja	wc, jäteastia, infopiste, kota, kahvio talviviikonlop.	Kokkolan latu ry	tydyttävä kunto

Päiväjäarvi	kota, laavu	Korpilahden kalastuskunta/ympäristöpalvelut	kota tyydyttävä kunto, pitkospuut huonossa kunnossa
Norra Hamnskär	wc, venelaituri, grillikatos	GSF ry	wc lukossa, ei kävijöiden käytössä
Östra Trutklampen	wc, venelaituri, tupa (ei julkinen)	Kokkolan Moottori-venekerho ry	
Haapkoski	wc. kanoottiranta, infopiste, kotus, puulato	Liikuntapalvelut	kota tyydyttävä
Skatören	wc, rantautumispaikka, kotus	Liikuntapalvelut	nuotiopaikan istuinpenkit uusittava, pöllipöytä/penkit mahdollisesti?
Lillpalojärv		Såka krets rf.	Ei ole käyttökelpoinen, lahonnut ja katto tipahtanut, paikkaa ei ole merkitty ulkoilukartalle
Valkohieta	wc, jäteastia, uimaranta, pukukopit, infopiste, laavu	Liikuntapalvelut	erinomainen kunto
Långskär	wc, grillikatos	Liikuntapalvelut	
Repskär	wc, jäteastia, grillikatos/laavu	Skärgårdsrådet Pidä saaristo siistinä	
Hällskär	laavu	Liikuntapalvelut	
Kirkonmäki	istuinpenkit	Liikuntapalvelut	
Santahaka	wc, jäteastia,	Liikuntapalvelut	
Långviken		Öja hembyggs-förening rf.	erinomainen kunto
Köykar	wc, jäteastia, Hiihtomaja, laavu	GIF ry/Köykar krets	
Päiväjäarvi		Korpilahden osakas-kunta	huono kunto, kota korjattu, laavu kaipaa korjausta
Vessi	puusuoja	Ympäristöpalvelut	Säännöllinen polttopuutoimitus
Ramset	puusuoja	Ympäristöpalvelut	
Punakalliot	wc, jäteastia, uimaranta, pukukopit, puusuoja	Liikuntapalvelut	hyvä kunto

Laajalahti	wc, jäteastia, uimaranta,pukukopit,grillikatos, nuotiopaikka	Liikuntapalvelut	pururadan varrella uusi hyväkuntoinen tulentekopaikka, uimarannan tulentekopaikka lähes aina törkyinen
Öjan uimaranta	uimaranta,pukukopit	Liikuntapalvelut	
Hickarö	wc, jäteastia,kalastuslaituri, inva-wc	Ympäristöpalvelut/ Liikuntapalvelut	hyvä kunto, nuotiopaikan betonirengas uusittava
Halkokarin lähirinne	grillikatos, puusuoja, wc, infopiste	Liikuntapalvelut	hyvä kunto
Lintutornit			
Hietanokka	korkeus 11 m	Ympäristöpalvelut	erinomainen kunto
Laajalahti	korkeus 5 m	Ympäristöpalvelut	hyvä kunto
Trullevi	korkeus 4 m	Ympäristöpalvelut	erinomainen kunto
Rummelö	korkeus 4 m	Ympäristöpalvelut	hyvä kunto
Märaskärsbergen	ei julkinen	Ympäristöpalvelut	ei julkinen
Harrbåda	korkeus 4 m	Ympäristöpalvelut	hyvä kunto
Vändören	korkeus 12 m	Öja hembyggs- förening rf.	-
Tankar	korkeus 3 m	Ympäristöpalvelut	hyvä kunto
Jussinpauha, vattaja, 3,5 m	korkeus 3,5 m	Puolustusvoimat	heikohko kunto
Vattaja	korkeus 12 m	Puolustusvoimat	erinomainen kunto
Lahdenkrooppi, Vattaja, teräsrakenteinen	korkeus 6 m	Puolustusvoimat	erinomainen kunto
Harjukari, marinkainen	korkeus 8 m	Marinkaisten nuorisoseura	hyvä kunto
Hanhilahti, Ullavanjärvi, teräsrakenteinen	korkeus 8 m	Ei julkinen	ei julkinen
Laajalahti	lintupiilo 1 + lintulava 1	Ympäristöpalvelut	kohtalainen kunto
Rummelö	lintulava 2 kpl	Ympäristöpalvelut	kohtalainen kunto

Liite 3. Kokkolan suunnistusalueet.

SUUNNISTUSALUEET	SIJAINTI
Dirängen	Kokkola
Djupsund	Kokkola
Halkokari	Kokkola
Halkokari2	Kokkola
Hangasjärvi	Kokkola
Hanhineva	Kokkola
Harrbåda	Kokkola
Hassis	Kokkola
Hepo-Ventusneva	Kokkola
Hopiokallio	Kälviä
Houraati-Karhi	Lohtaja
Kakkarluoto	Kälviä
Kallgårdsträsket - Klapuri	Kokkola
Klapuri	Kälviä
Koivuhaka	Kokkola
Kotkamaa	Kokkola
Kvikant	Kokkola
Kvinsund	Kokkola

Köykär	Kokkola
Laajalahti	Kokkola
Myyrinkangas	Kokkola
Nybacka	Kokkola
Näcksund - Oivu	Kokkola
Palma	Kokkola
Palma-Krekilä	Kokkola
Patamäki	Kokkola
Peitso	Kälviä
Runttujärvi	Kälviä
Runttujärvi	Kokkola
Ruotsalo	Kälviä
Rytikangas	Kälviä
Rödsö	Kokkola
Saarikangas	Kokkola
Santahaka	Kokkola
Storby	Kokkola
Såka	Kokkola
Vitick-Suonperä	Kokkola

Liite 4. Kokkolan uimarannat, uimapaikat ja avantouintipaikat.

MAAUIMALAT JA UIMARANNAT				
	KESÄLUOKKA	SIJAINTI	VASTUUTAHO	KEHITTÄMISEHDOTUS
Uimarannat	KESÄLUOKKA	SIJAINTI	VASTUUTAHO	KEHITTÄMISEHDOTUS
Laajalahden uimaranta	Hyvä	Kokkola		Palvelutason nostaminen, puuston karsiminen
Lahdenperän uimaranta	Hyvä	Kokkola		Ruoppaus, kaislojen poisto, palvelutason nosto
Ohtakarin/Vattajan uimaranta	Hyvä	Lohtaja		Pelastusrenkaita alueella liian vähän, Vessan kunnostus
Vanhansataman lahti	Hyvä	Kokkola		

Öjan uimaranta	Tyydyttävä	Kokkola		
Uimapaikat	KESÄLUOKKA	SIJAINTI	VASTUUTAHO	KEHITTÄMISEHDOTUS
Haapala / Yli-Ullava		Ullava		Yksityisen omistama
Hietaperä, Marinkainen	Tyydyttävä	Marinkainen	Liikuntapalvelut	
Jokisuu / Ullava		Ullava	Liikuntapalvelut	Viimeistellään meneillään olevassa Ullavanjärven kunnostamishankkeessa
Karhukorven uimapaikka	Hyvä	Lohtaja	Ei kaupungin hoidossa	Perushuolto
Karhukorvenjärvi, Lohtaja	Tyydyttävä	Lohtaja		Ei kaupungin hoidossa, hoidon kehittäminen
Klapurin uimapaikka	Hyvä	Kälviä	Ei kaupungin hoidossa	perushuolto
Lomakylä Trullevi		Kokkola		Ei kaupungin hoidossa
Mansikkakari, Marinkainen		Marinkainen	Marinkaisten kyläyhdistys	Ei kaupungin hoidossa
Nuorisokeskus elba		Kokkola		
Palman uimapaikka	Hyvä	Kokkola		
Pirskerin uimapaikka	Tyydyttävä	Kälviä	Ei kaupungin hoidossa	hiekkä uusittava
Punakallio-Trullevi	Tyydyttävä	Kokkola		
Ryöpäs / Rahkonen, Ullava		Ullava	Liikuntapalvelut	
Valkohiekka-Trullevi	Tyydyttävä	Kokkola		
Avantouintipaikat	LUOKKA	SIJAINTI	VASTUUTAHO	KEHITTÄMISEHDOTUS
Palman uintipaikka		Kokkola	Avantouintiseura Kuutti ry	
Maauimala	KESÄLUOKKA	SIJAINTI	VASTUUTAHO	KEHITTÄMISEHDOTUS
Uintikeskus VesiVeijari	hyvä			Leikkivälineet

Liite 5. Kokkolan kesäkäytössä olevat ulkokentät.

ULKOKENTÄT	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	SIJAINTI	VASTUU-TAHO	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	KEHITTÄMISEHDOTUS
Yleisurheilukentät						
Kirkonmäen urheilukenttä	Kiitettävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Yleisurheilukenttä, 6-8 ratainen	Katsomoiden uudistaminen, sosiaalityöjen lisääminen/peruskorjaus
Kälviän urheilukenttä	Huono		Kälviä	Liikuntatoimi	Yleisurheilukenttä, 6 ratainen	Kentän peruskorjaus
Lohtajan urheilukenttä	Tyydyttävä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Yleisurheilukenttä, 6 ratainen	Juoksuradan murskeen lisäys, suorituspaikkojen peruskunnostus
Ullavan urheilukenttä	Tyydyttävä		Ullava	Liikuntatoimi	Yleisurheilukenttä, 6 ratainen	Juoksuradan murskeen lisäys, suorituspaikkojen peruskunnostus. WC rak 2010
Ykspihlajan urheilukenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Yleisurheilun harjoituskenttä, alle 6 rataa	Pukusuojien laajentaminen
Eri kokoiset palloilukentät						
Jokikylän pallokenttä	tyydyttävä		Kälviä	Liikuntatoimi	Pieni pallokenttä, kivituhka 25x40m	Huollon tarpeessa
Kälviän minikenttä	Tyydyttävä		Kälviä	Liikuntatoimi	Pieni jalkapallokenttä 45x60m nurmi	nurmen huolto
Pikku-Ullavan pallokenttä	Tyydyttävä		Kälviä	Liikuntatoimi	Pieni pallokenttä 30x50m nurmi	
Marinkaisten hiekkakenttä	Heikko		Marinkainen	Liikuntatoimi	Keskikokoinen pallokenttä 50 x 80 m, hiekka	Heinittynyt, kivituhkapinnan uudistaminen
Rahkosen kenttä, Ullava	Tyydyttävä		Rahkonen	Liikuntatoimi	Keskikokoinen pallokenttä 50 x 80 m, hiekka	
Marttilan kenttä	tyydyttävä		Kälviä	Liikuntatoimi	Keskikokoinen pallokenttä 52x75, hiekka	Lisää kivituhkaa
Kaustarin pallokenttä II	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Keskikokoinen pallokenttä 40x60m hiekka	Kalusteiden hankkiminen, kivituhkan lisääminen
Kirkonmäen pallokenttä V	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Keskikokoinen pallokenttä 40x60m nurmi	
Ykspihlajan pallokenttä/Takiainen	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Keskikokoinen pallokenttä 40x60m nurmi	

Kälviän harjoituskenttä	Tyydyttävä		Kälviä	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 75x110, nurmi	nurmen huolto, pukukoppien hankinta
Lohtajan kirkonkylän hiekkakenttä	Hyvä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60 x 95 m heikka	Viereen tulossa uusi monitoimihalli
Koivuhaan urheilukenttä	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m hiekka	
Santahaan jalkapallokenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m hiekka	Mahdollisesti lämmitettävä 3. sukupolven tekonurmi
Urheilupuiston jalkapallokenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, hiekka	
Heimarin jalkapallokenttä 1	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Heimarin jalkapallokenttä 2	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Heimarin jalkapallokenttä 3	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Kirkonmäen jalkapallokenttä II	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Kirkonmäen pallokenttä III	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Kirkonmäen pallokenttä IV	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Kirkonmäen pallokenttä VI	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Rödsön jalkapallokenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Santahaan jalkapallokenttä I	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	Peruskorjauksen uudistaminen
Santahaan jalkapallokenttä II	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	Peruskorjauksen uudistaminen
Santahaan jalkapallokenttä III	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	Peruskorjauksen uudistaminen
Sokojan jalkapallokenttä	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	Pukusuojien uudistaminen
Ullavan keskuskenttä			Ullava	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Vesilaitoksen pallokenttä	Huono		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	
Ykspihlajan jalkapallokenttä	Kiitettävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	Pukusuojien laajentaminen

Öjan jalkapallokenttä	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 60x100m, nurmi	Nurmialueen ilmastoinnin tehostaminen
Keskusurheilukenttä			Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 64x100m, nurmi	Peruskorjaus (valaistus, katsomo yms)
Kirkonmäen urheilukenttä	Kiitettävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 64x100m, nurmi	Katsomoiden uudistaminen, sosiaalityöjen lisääminen
Lohtajan keskuskenttä	Tyydyttävä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 65 x95 m, nurmi	Nurmialueen ilmastoinnin tehostaminen, Nurmen pystyleikkauksen tarve, hiekoitus
Kälviän urheilukentän nurmialue	Tyydyttävä		Kälviä	Liikuntatoimi	Suuri jalkapallokenttä 67x110m, nurmi	nurmen huolto
Santahaan pesäpallokenttä	hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Suuri pesäpallokenttä >=50x100m, hiekka	Kivituikkapinnan uudistaminen
Lahnakosken jalkapallokenttä	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	nurmikenttä	Ei ole kaupungin hoidossa
Nynäs park jalkapallokenttä 1	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	nurmikenttä	Ei ole kaupungin hoidossa
Nynäs park jalkapallokenttä 2	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	nurmikenttä	Ei ole kaupungin hoidossa
Nynäs park jalkapallokenttä 3	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	nurmikenttä	Ei ole kaupungin hoidossa
Tenniskentät						
Halkokarin tenniskenttä			Kokkola	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue	Ei ole kaupungin hoidossa
Keskussairaalan tenniskenttä			Kokkola	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue	Ei ole kaupungin hoidossa
Keskusurheilukentän tenniskenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Tenniskenttäalue, <= 3 tenniskenttää, massa	Kaluston uudistaminen

Marttilan tenniskenttä	Huono		Kälviä	Liikuntatoimi	Tenniskenttä, tiilimassa	siirrettävä toiseen paikkaan
Mesilän tenniskenttä			Kokkola	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue	Ei ole kaupungin hoidossa
Kirkonkylän tenniskenttä	Tyydyttävä		Ullava	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue, 1 kenttä, tiilimurskepohja	
Öjan tenniskenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue, asfaltti	
Kirkonmäen tenniskentät	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Tenniskenttäalue, <= 3 tenniskenttää, tekonurmi	
Koivuhaan tenniskentät	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Tenniskenttäalue, asfaltti 3 kenttää	
Kirkonkylän tenniskentät	Hyvä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue, < = 2 tenniskenttää	Kivituhkapohjainen (kentät kaukalon sisällä)
Santahaan tenniskentät	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Tenniskenttäalue, <= 3 tenniskenttää, tekonurmi	
Ykspihlajan tenniskenttä	Hyvä		Kokkola	Liikuntatoimi	Pieni tenniskenttäalue, asfaltti	
Beachvolleykentät						
Lohtajan kirkonkylän koulun kenttä (ala-asteen piha)	Hyvä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Beachvolleyball-kenttä	
Lohtajan koulun kenttä (yläasteen piha)	Hyvä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Beachvolleyball-kenttä	
Ali-Haapalan ranta, Haapala /Ullava			Ullava		Beachvolleyball-kenttä	
Kirkonkylä			Ullava	Liikuntatoimi	Beachvolleyball-kenttä	
Laajalahden rantalentopallokentät	Heikko		Kokkola	Liikuntatoimi	Beachvolleykenttä 2kpl	verkkotolppien uusiminen
Kälviän urheilukentän rantalentopallokenttä	Hyvä		Kälviä	Liikuntatoimi	Beachvolleykenttä 2kpl	
Ohtakarin rantalentopallokentät 2	Hyvä		Lohtaja	Liikuntatoimi	Beachvolleykenttä 2kpl	
Leirintäalueen rantalentopallokenttä1	Tyydyttävä		Kokkola	Liikuntatoimi	Beachvolleykenttä 4kpl	

Liite 6. Kokkolan talvikäytössä olevat ulkokentät.

ULKOKENTÄT	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	SIJAINTI	VASTUU-TAHO	LIIKUNTAPAIKAN TYPPI	KEHITTÄMISEHDOTUS
Valaistut kaukalot	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	SIJAINTI	VASTUU-TAHO	LIIKUNTAPAIKAN TYPPI	KEHITTÄMISEHDOTUS
Hillin jääkiekkokenttä		tydyttävä	Kälviä	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo 25x40m	Kylätoimikunnan ylläpitämä
Jokikylän luistelukenttä		tydyttävä	Kälviä	Liikuntatoimi	Valaistu luistelukenttä 25x40m	Kylätoimikunta jäädyttää
Marttilan kaukalo		Tyydyttävä	Kälviä	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo, 27,5x58m	Huolto
Rahkosen kaukalo		Huono	Ullava	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo	peruskorjaus tai poisto
Riipan kaukalo		huono	Kälviä	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo 26x50	peruskorjaus
Santahaan jääkiekkokenttä		Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo, 23-30m x 56-61m	
Ullavan kirkonkylän kaukalo		Hyvä	Ullava	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo	
Urheilupuiston tekojää / Best Hall Areena		Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo, 23-30m x 56-61m	Katettu harjoitushalli, pukutilojen peruskorjaus, tuleva sijainti??
Vuolteen jääkiekkokenttä		huono	Kälviä	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo, 25x55m	kylätoimikunta huoltaa, Peruskorjaus
Ykspihlajan jääkiekkokenttä		Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo, 23-30m x 56-61m	Kaukalon pohjustaminen tai siirto koulun yhteyteen
Öjan jääkiekkokenttä		Kiitettävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Valaistu jääkiekkokaukalo, 23-30m x 56-61m	
Lohtaja, kirkonkylä, kaukalo		Hyvä	Lohtaja	Liikuntatoimi	Kaukalo	Kivituhkapohjainen, vesipostin uusiminen, vaihtopenkit, viereisen ojan putkitus
Valaisemattomat kaukalot	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	SIJAINTI	VASTUU-TAHO	LIIKUNTAPAIKAN TYPPI	KEHITTÄMISEHDOTUS
Kirkonmäen jääkiekkotenniskenttä		tydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Kaukalo	

Liite 7. Kokkolan ympärivuotisessa käytössä olevat ulkokentät.

ULKOKENTÄT	KESÄ-LUOKKA	TALVI-LUOKKA	SIJAINTI	VASTUU-TAHO	LIIKUNTAPAIKAN TYYPPI	KEHITTÄMISEHDOTUS
Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan						
Chydeniuksen koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kaluston hankkiminen, kivituhkan lisääminen
Hakalahden koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kaluston hankkiminen, kivituhkan lisääminen
Halkokarin koulukenttä	Kiitettävä	Kiitettävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Lähiliikuntapaikka
Hollihaan koulukenttä	Hyvä	Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Lähiliikuntapaikka 2010
Isokylän koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden uusiminen
Jokilaakson koulukenttä	Hyvä	Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Verkkoaidan rakentaminen
Kallenpuiston pallokenttä	Hyvä	Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	
Kirkonkylän koulun kenttä	hyvä	hyvä	Kälviä	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	pukusuoja
Koivuhaan koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden hankkiminen, kivituhkan lisääminen
Koivuhaan pallokenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Lähiliikuntapaikka 2011
Korkeahuhdan pallokenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	
Lahnakosken pallokenttä	Hyvä	Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden uusiminen
Långön koulukenttä	Huono	Huono	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Tällä hetkellä muussa käytössä
Mäntykankaan koulukenttä	Hyvä	Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Lähiliikuntapaikka

Peltokorven koulun kenttä	huono	huono	Kälviä	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	kaukalon uusiminen
Renlundin koulukenttä	Välttävä	Välttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden ja kentän pinnan uudistaminen
Ruotsalon koulun kenttä	tydyttävä	tydyttävä	Kälviä	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	kaukalon uusiminen
Rytimäen pallokenttä	Huono	Huono	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden hankinta, kentän pinnan peruskunnostus
Sokojan koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden uusiminen, kivituhkan lisääminen
Tarharannan pallokenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	
Torkinmäen koulukenttä	Hyvä	Hyvä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	
Villan koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	Kalusteiden uusiminen, kivituhkan lisääminen
Ykspihlajan koulukenttä	Tyydyttävä	Tyydyttävä	Kokkola	Liikuntatoimi	Eri käyttötarkoitus vuodenajan mukaan	